

Szerkesztőhivatal
és nyomaték. Ferdinánd (Jrceg-ut) 4.
Telefon: 1000.
Közlöny: Az Aradi
Nyomda tulajdonosi
kiadása s nyomása.
Műveltség rozzel.

ARADI KÖZLÖNY

Értékelési árak: évente
640, félévre 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
több. -: Egves szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. :: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. :-

XLV. évfolyam, 204. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF

Csütörtök, 1932. szeptember 1

Után Stauber József holt- teste Arad felé...

Arésevelek és táviratok özöne érkezik a családhoz és az Aradi Közlönyhöz
---aradi Magyar Párt levelei --- Lapok az ujságírás nagy halottjáról ---

„Stauber József disze, koronája volt az ujságírásnak“

Amire ezek megjelennek, már Arad
bogar gyorsvonat, amely egyik
készen latoroghi Stauber József, az
Aradi Közlöny főszerkesztőjének le-
nyit érőjét hozza haza. Abba a
szobába, amelyben nagyon szeretett és
szokott fejt, felvirágzás. Kiüdvölt
szobájában, amelyben emberöltön át.
Egy nap, harmas ércoporsóba
szökésze Arad rajongó szerelme-
göngyöcskéje még egy rövid utat megte-
gyelt. A végállomása az aradi temető
útjában... és azután örök pihenőre
szokás, szomorú gyászdalok
szóval közepette, mindazoktól kö-
szöttek, tisztelték és becsülték...

Erdélyi nyarság nagy vesztesége

A posta hozza a részvétleveleket
és atokait, mindenki mély részvétét fejezi
ki a nagy veszég felett, amely nagydoroghi
Stauber József ládját és a vezérét, géniuszát
az Aradi Közlöny érte. Ma délelőtt az
Aradi Közlöny vezetőségétől érkezett, úgy
hogy hozta az Aradi Közlönyhöz rész-
vétleveleket, amelyek következőképpen szólnak:

Nagydoroghi Stauber Józsefnek
nagy asszonynak

Arad.
A hír, amely megdöbbentett az a szo-
rghalál, amely élethetetlen, a magyar ki-
gész és tudalmi élet mintaképének,
és tagjai sorainkból való kidőlését,
szokását Nte velünk.

A szomorú esemény folytán fogadják
nagy asszony, valamint a család min-
degyes tagjainkat, valamint az össz-
esetleges név öszinte, igaz részvétün-
k ardenhatót, hogy felmérhe-
lünk a gyászban és mi-
gnyu.

A nagy asszony kiváló
Arad, 1932. szeptember 30-án.

Velcssov Géza, eln. h.

Károly,
Aradi Közlöny szerkesztőségéhez a kö-
vetkező Aradi Magyar Párt

Aradi Közlöny szerkesztősége
Arad.

A nagy asszony kiváló
Arad, 1932. szeptember 30-án.
Velcssov Géza, eln. h.
Károly,
Aradi Közlöny szerkesztőségéhez a kö-
vetkező Aradi Magyar Párt

Az elhalálozás következtében Önöket ért
fájdalomban és gyászban mi is osztozunk és
fejlejtethetetlen emléket kegyelettel őrizzük
magunknak.

Fogadják kiváló tiszteletünk kifejezését.
Arad, 1932. augusztus 30.

Dr. Velcssov Géza, eln. h.
Boros Károly, titkár.

Mindenfelől érkeznek levelek és táviratok,
nemcsak Arad társadalma, hanem az egész er-
délyi magyar ujságírás, egész Erdély társa-
dalma velünk gyászol. Mindenki, aki csak is-
merte nagydoroghi Stauber Józsefet, megren-
dülten vette tudomásul a szomorú hírt, amely
időelötti elhunytáról számolt be. A mai napon
a következőktől érkeztek részvétlevelek a csa-
ládhoz, valamint az Aradi Közlöny szerkesztő-
ségéhez:

Báró Neuman Károly, Neuman Testvérek
cég, Aradmegyei Takarékpénztár r. t., Ma-
teescu István, kiskisvárdi Szabó Zoltán, dr. Buda
László (Budapest), Kulhanek Ferenc (Buda-
pest), Martos Sándor (Budapest), Dunaposta
(Budapest), dr. Molnár Alfréd és neje (Buda-
pest), Lózsa Zsigáné (Nagybecskerek), Dál-
noki-Nagy Lajos, Mairovitz Márton és neje,
Déghy Ernő (Budapest), Weisz Hugó (Buda-
pest), Fodor Gyula és neje, I. C. Gheorghiu,
Temesvári Hírlap — Pogány László (Temes-
vár), dr. Nagy Sándor és neje, Hungaria Hotel
igazgatósága (Budapest), dr. Antal András és
neje, Blum Árpád és neje, Ehrenwald László
és neje, Gellinek Lotte, dr. Róna Jenő, Fischer
Irénné, dr. Löwinger Miksa, Kepes József, Orbán
Aba, Róth Zsigmond és neje, dr. Háber
József és neje, özv. Paálné (Budapest),
kemenesaljai Kiss Lajos, Dózsa Imréné és csa-
ládja (Makó), Montagh Miksa és Piri (Temes-
vár), Schwartz Gusztáv, Márton Sándor, dr.
Antal Sándor, Basch Simon és neje, Münz
Mártonné, Corso-mozi igazgatósága, Kornis
Márton, Gárdos Frigyes, Fuchs Arnold, dr.
Molnár István, Nagy Zoltán (Kisjenő), Hen-
tschel István, özv. dr. Singer Jánosné, Singer
László, Holländer Emil, dr. Székely Károly,
Busztin Sándor, Fischer Mihály, Alföldi Pál,
dr. Székely László, Keppich és Lefkovits, Heim
Sándor, dr. Werner Sándor, dr. Szalai Vilmos
és neje, Székely Lajos, K. Vas Anna, dr. Kep-
pich Jakab és neje, Bolgár Lajos, Filadelfi
Adolf és neje, Császár Imre és neje és még so-
kan közölték táviratilag, levélben és szóban,
hogy teljes mértékben osztoznak a bennünket,
valamint a város társadalmát ért súlyos vesz-
teség feletti fájdalomban.

Nagydoroghi Stauber József halálának
eseményét természetesen úgy az ország kisebbségi
sajtója, mint a magyarországi nagy napi-
lapok megfelelőképpen regisztrálják és egybe-

hangzóan a magyar zsurnalisztika érzékeny
veszteségként emlékeznek meg róla. A buda-
pesti Studió a halálát követő napon jelentette
az eseményt, részletesen ismertette az elhunyt
főszerkesztő-laptulajdonos pályafutását, pub-
licisztikai, politikai és társadalmi közéleti sze-
repét. A budapesti nagy napilapok soraiban
egykori lapja, a „Pesti Napló“ emlékezett meg
elsőnek, utána a „Magyar Hírlap“, majd az
Est-lapok valamennyien a Badenben bekövet-
kezett haláláról, amely a magyarországi zsurn-
nalisztikában is mélyeséges hatást keltett.

A budapesti „Magyar Hírlap“ szerdai szá-
mában megjelent cikkben olvassuk a követ-
kező sorokat:

„Stauber József a legkiválóbb szerkesz-
tők egyike volt a keze alatt lapja — az Aradi
Közlöny — a vidéki sajtó igen tekintélyes és
magas színvonalu ujságjává nőtt. Az Aradi
Közlöny a régi magyar szabadelvű párt, majd
a munkapárt organuma volt és Stauber tehet-
sége előkelő, erőteljes és gazdag lapvállalattá
fejlesztette. Az erőteljes, délceg ember halála
őszinte részvétet keltett.“

A kisebbségi sajtó gyásza

Az aradi napisajtó organumai után ma ér-
keztek el hozzánk a romániai magyar kisebbségi
ujságírás megnyilatkozásai is. A legkomo-
lyabb erdélyi magyar és németnyelvű napila-
pok hasábotokat szentelnek annak, hogy nagy-
doroghi Stauber József elhunyt felett érzett
gyászuknak külsőségeiben is kifejezést adja-
nak. A „Bukaresti Lapok“, az „Ellenzék“, a
„Keleti Ujság“, a „Magyar Szó“, a „Nagyvárad“,
a „Nagyvárad Napló“, a „Nagyvárad Friss Ujság“,
a „Szamos“, a „Temesvári Hírlap“, a „Temesvarer Zeitung“
közleményeit kell kiemelniük az Aradon kívül megjelent re-
cenziók hosszú sorai közül, melyekben a RA-
DOR félhivatalos távirati iroda, valamint a
Magyar Távirati Iroda távirati és telefonjelen-
tési nyomán terjedelmes megemlékezésekben
áldoznak az elhunyt lapvezér emlékezetének.

A „Temesvári Hírlap“ gyászkeretes cik-
kében olvassuk a következő nemesveretű so-
rokat:

„A magyar ujságírásnak gyásza van, kü-
lönösen pedig gyásza van az erdélyi és bán-
sági magyar ujságírásnak, amelynek hatalmas
törzse, korszakos jelentőségű élenjárója dőlt ki
nagydoroghi Stauber József halálával. Az
Aradi Közlöny főszerkesztője és tulajdonosa
volt, disze és koronája az ujságírás nemes ér-
telembe vett harcosainak, az ujságírás áldo-
zatos pályájának, a szívvel-lélekkel a magyar-
ság eszményeiért jó és rossz időben egyaránt
küzdő idealistáknak és munkásoknak.

— „Hatalmas fizikumú birhatta csak —
írja a lap — azt a lendületet, csak a megyő-

zódés vihette diadalra mindig legnehezebb feladatokat vállaló iramát, melyet diktált és melyet nemcsak követelt, hanem követett is. Stauber József az impérium előtti időkben a magyar fővárosban is tiszteletet követelő munkása volt a magyar sajtónak, az impériumváltozás után pedig új utakon, de fanatikus hittel küzdött tovább nemcsak Erdélyben és a Bánságban, hanem a magyar nyelvterület minden táján, becsületet és megbecsülést érdemelve.

— „Életrajzi adatai, melyek egyben a magyar kulturtörténetnek is megállóhelyei és adatai, egybeforrottak munkásságával és jelzik mindjobban terebélyesedő munkáját, mind nagyobb körökben ható sugárzását egy jelentős elmének“.

A „*Temesvarer Zeitung*“ gyászkeretes megemlékezésében a német kisebbségi zsrnalisztika együttérző és veszteségünk nagyságában osztozó részvét kegyeletes megnyilatkozását kaptuk:

„Der moderne Geist — írja a lap — der in die Redaktion des „Aradi Közlöny“ einzog, die Herstellung einer inhaltsreichen und farbigen Zeitung mit lebhaften Nachrichtendienst ist mit dem Name Josef Stauber verbunden. Seine Leitartikel über die Tagesereignisse, insbesondere von volkwirtschaftlichem Gesichtspunkte unter dem Signo „SENIOR“ waren kernig und wertvoll. Er wusste eine Zeitung für das Publikum zu machen und mit staunenswerter Zähigkeit für die Interessen der Stadt Arad in die Schranken zu treten. Nach dem Imperiumwechsel stellte Josef Stauber sein Lebenswerk in den Dienst des ungarischen Minderheitswesens. Das europäische Journalisten-Niveau, das er von Beginn an vertrat, seine objektive Kritik verschaffte ihm unzählige Freunde und Anhänger. Die Nachricht vom Ableben Josef von Staubers löste in der ganzen Stadt Arad tiefes Beileid aus“.

A „*Nagyvárad*“ cikkéből:

„Az erdélyi magyar újságírásra kétségtelesenül gyászt és nagy veszteséget jelent a szomorú hír... Uttörő volt a magyar újságírásban és az ő ötleteinek, nagy energiájának és bámulatos munkakészségének köszönhető, hogy a vidéki magyar újságírást még jóval a világháború előtt fővárosi színvonalra emelte“.

Intimitások

Stauber József szerkesztői működéséről

Irta: BOLGAR LAJOS

A legújabb generáció alig ismeri a most örökre elpihent Stauber József szerkesztői működésének intimebb részleteit és világvárosias jellegét. Én még 1908. tavaszán léptem be az Aradi Közlöny redakciójába helyettes szerkesztőnek a hivatalnokká választott Kaszab Géza helyére és a következő évben felelős szerkesztője lettem a lapnak, amelynek egy évtizedig működtem. A lap — melynek vezércikkeit a ragyogó tehetségű Faragó Rezső írta — 1909-ben ünnepelte negyedszázados jubileumát és Stauber főszerkesztő karácsony előtt öt héttel megadta a direktívát:

— *Jó volna a jubileumra kétszáz oldalas számot adni.*

A szerkesztőség öt hét alatt a rengeteg napi teendő mellett is olyan kétszáz oldalas karácsonyi lapot készített, hogy a fővárosi redakciókban is hónapokig emlegették. A lap a tömérdek érdekes, aktuális riportokon kívül az akkori közélet legkiválóbb vezéreinek eredeti írásait is tartalmazta. Stauber főszerkesztő meglátogatta geszti magányában az akkor teljes visszavonultságban élő gróf Tisza István volt miniszterelnököt, hogy meginterjúvolja. De Tisza István elhárította a részletes politikai nyilatkozatot és ehelyett *sajátkezűleg* a következőket írta a jubileumi lap részére:

„Eszméket és ne embereket szolgáljon a sajtó.“

(Gróf Zselenski Róbert hosszabb cikkben erős bírálatot gyakorolt a dekadens irányzatú sajtó felett.)

Egyébként a Közlöny volt a legelső az egész magyar sajtóban — a fővárosi lapokat is megelőzve — amely már 1905. karácsonyra

A „*Nagyvárad Friss Újság*“ megemlékezéséből:

„A vidéki magyar sajtó kiváló alakja volt. Több évtizedes újságírói, majd kiadói pályáján lapját egyik legtekintélyesebb lappá fejlesztette. Bámulatos agilitás és szorgalom jellemezte Staubert... Halálát mély részvéttel fogadja az egész magyarság, melynek kimagasló harcosa volt“.

A „*Nagyvárad Napló*“ írja:

„Az erdélyi magyar kisebbség szellemi életének és az egész magyar újságírásnak nagy veszteségéről hoz szomorú hírt egy bécsi távirat... Stauber Józsefről bátran el lehet mondani, hogy az aradi újságírást ő helyezte új alapokra, amikor különös véletlen folytán Aradra került. Az aradi sajtót az ő aktivitása emelte arra a színvonalra, amivel hamarosan országos viszonylatban híres lett“.

Az „*Ellenzék*“ beszámolójából:

„A háború előtti vidéki magyar sajtóélet egyik legjelentékenyebb alakja volt, aki lapját komoly és színvonalas nagy újsággá fejlesztette. Kitiünő újságíró-gárda dolgozott a keze alatt és az Aradi Közlöny elismerten a legjobb magyar lap hírében állott. Arad és Aradmegye közéletében a lap ma is jelentős szerepet visz“.

Dübörögve száguld a gyászvonat ...

Dübörögve száguld a gyászvonat, minden perc közelebb hozza a koporsót, Stauber József holttestével imádott városa felé. Szomorú szívek fogadják itthon a gyással, fájdalommal teli visszaérkezést... Stauber József lelke már messzeszállott és most talán valahol fel-foghatatlan és megmérhetetlen messzeségben felettünk lebeg s vigasztalást küld mindazoknak, akik könnybeborult szemmel várják kihűlt testének hazatérését...

Jön sebes száguldással a vonat, az egyik vagonjában a hideg ércoporsó, amely egy merően elnyújtózott holttestet, egy valamikor melegen érző és most dobogni megszűnt szívet hoz magával. És itthon már készülnek a szomorú szertartásra, amelyen egy egész város együttérző társadalmá adja meg a végtisztességet a nagy halottnak...

száz oldal terjedelemben jelent meg. A legnagyobb világesemények közlésében sohasem maradt el a lap, mert a külföldi híreket évtizedeken keresztül a *Pester Lloyd*-tól kapta az aradi származású Vészi József főszerkesztő és elődjei engedélyével, akik Staubert támogatták. A világháború kitörésekor a legnagyobb lapok példájára két haditudósítót is küldött ki a Közlöny: A déli harctéren én működtem, Galliciában pedig Zádor Jenő nagytehetségű fiatal kollegám dolgozott. Sajnos, én négy hét múlva súlyos lábszárcsonttörést szenvedtem. A szokásos honoráriumon kívül Stauber József díszes új könyvszekrényt ajándékozott nekem ezekkel a mélyértelmű szavakkal:

— *A pénzt elköltik az emberek, de az ajándékok megmaradnak és életünk végéig emlékeztetnek a barátságra.*

A veleszületett rendkívüli észbeli tehetségén kívül az is szép jellemvonása volt a most elhunyt főszerkesztőnek, hogy állandóan a megbocsájtás szellemeben működött és a legnagyobb választási harcok befejeztével mindig ezeket az elveket hangoztatta:

— *A harcok elmúltak, tehát térjünk vissza a békés munkához és teljesen felejtjük el a küzdelmeiben adott, vagy kapott sebeket, mert az ellenségeskedés nem méltó sem a nagy lapokhoz, sem a nagyvárosok műveit társadalmához.*

1910. év körül két aradi nagy napilap felelőszerkesztője a választási harcok miatt súlyos feltételi kardpárbajra készült és az egyik félnek Stauber volt a segédje. Az ellenfelek már en gard állottak és ekkor Stauber olyan meggyőzően hívta fel őket a lovagias ügy békés elintézésére, hogy a két szerkesztő hajlott a meleg érzéstől áthatott felszólításra: letették a kardot és kezet nyújtottak egymásnak. A most elhunyt főszerkesztő ezután az örömtől sugárzó arccal lépett ki a Fehér Keresztben volt vivőteremből.

— *A lovagias ügyet szerencsésen befejez-*

Huszezer ember számítanak a szeptember-én tartandó radnai bus

Nyitásként Passiojáték

Rendkívül érdekes, nagylacióú megvalósításáról tárgyalnak mostok az aradi plébánián, Dr. Lakatos és Fal. Károly és Steinitzer Zseni részében. Lékezetes sikert aratott a Husvété szünnyel járó Passiojáték, amely 150 szép mozgó az aradi színpadon és modern ill. kölcsönzött, ünnepi levegőt vitt be a kult. köz. Fal. Károly most azzal a tervvel dr. Lakatos plébános elé, hogy a „Passiógós My. teriuma“ című ötszáz év előtt író klasszikus drámai költeményt szeptember 7. búcsúünnep alkalmával Máriaradnánéljék még pedig nyitásként előadásban.

A tervet nagy lelkesedéssel lá az aradi katolikus körökben, annál is inkább mint ismeretes — Kisboldogasszonyjának más tömegek özönnek Máriaradnánál impériumváltozás óta első ízben; sőt, től magyarországi zarándokok több mint huszezer emberre számítanak passiójáték, imponáns színjátéka valóban em bucsúünnepségek fényét. Az aradi plébánál ezzel kapcsolatban felkéri a „Passio vs My. teriuma“ című drámai költemény ízer, hogy a darab Máriaradnán vallása holnap, csütörtökön este 8 órakor kezd megbeszélés végett a Minorita-egyház mében.

Altonz spanyol ír Magyarországra

Magyaróváról Miranda spanyol exkirály, Miranda spanyol séretében elhagyta Mödlinget, Magyarország felé vette gépkocsia út. Magyarországra megérkezett és Magyarországon meglátogatta nagybátyját, gyereget. A délutáni órákban korral tohajtatott.

tük — mondta az izgatott érődöknek mert sikerült megvédenünk két leteletű épségét.

Aradon több évtizeden át suly meneteli pisztoly- és kardpárbajt lárt aztán Stauber valósággalpostoli folyton azt hirdette, hogy a munkák szeretettel és békességgel kell más működniök és ezt a nemes deméns részben siker koronázta.

A békés érzelmen kívül séget b leg többre. Rendkívül szerette lap rható embereit és közismertté ált ez a dása, amikor az Aradi Közlöny amely embere eltávozott az ő környéből:

— *Önt hűséges ember nemertem akarja, úgy nálunk bármikrendelke ált egy íróasztal.*

Takarékosságáról is ismet volt. P azt hirdette, hogy mindenkiölrelátó arra az időre gondolnia, am megvástik jó anyagi helyzete, tehát tartalékokat gyűjtsön.

Az Aradi Közlöny 25 év kettjén *Institőr*s Kálmán Airos gármestere pohárköszöntőbélattta Józsefnek nemcsak a sajtó irányuló tevékenységét, hanem béké és a kultura fejlesztésékö működését is.

— Stauber Józsefet 24 ny. polgármester — én h 6 le ről az Aradi Közlönyhöz, sége szerkesztők ajánlották figy rad megyei Nagydorog községé az édesapja szorgalmával, Stauber száz forint havi fel Aradon működését és hán am szívós kitartással és ráerregel ige gyá fejlesztette a négy oldalú Kö. Institőr's követendő pállította künk: a lap akkori „nagylaciója“-na

Duca a kisebbségi jogok elterjesztését követelte a Kamara mai ülésén

„A kisebbségi és többségi nép között javult az atmoszféra“
— Románia pártjai a revízió ellen frontba tömörülnek —
Meggemmisítették egy lólopással vádolt cuzista szenátor
mandátumát

Megszavazzák a buza behozatali vámjának felemelését

Bucurestből jelentik: A Kamara ma délti ülésén Cotiusna gogista képviselője jelentette, hogy tudomása szerint Beirabiában több garnizon tisztikara nem kap meg fizetését. Annak a reményének ad kifejezést, hogy a hadügyminiszter szemé intézkedésével fogja orvosoltatni az éretlen késedelmet. Azután azt fejtette, hogy a telefonszabás magas árai miatt, a form csökkent, ami természetesen az orvosi anyagi kárára van. Zelea Creanu ugyancsak bejelenti, hogy tudomás szerint, a nyugdíjba menő tisztek nem kapják meg a nekik járó állami ajándékfordít. Ké a hadügyminisztert, hogy van-e tudom minderről? Gherman szociáldemokrata elsőrendű közszükségleti cikkek indokolt drágaságát teszi szóvá a parlament előtt. Kijelentette, hogy a kormány nem lehet süngősebb dolga, minthogy letű a kartellek féktelen diktatúráját. Mreanu lupista képviselő javasolja, hogy a városi adósságoknak legalább is hatvázalékát kell elengedni, hogy ez a megpártolt osztály egyenlő elbánásba jusson a megpártolt mezőgazdasági osztállyal.

Észázmillió lejjel tartozik az állam gabonaexportőröknek

Ezután a Kamara a buza beviteli illetékek felemeléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalás alá. A vita során Voicu Niticu földművelésügyi miniszter bejelenti, hogy a belföldi fogyasztás szükséglete 200 vagon buza. Erre a mennyiségre van a természeti csapások folytán, belforrásból nem lehet számítani, mivel az ei adatok szerint az ország belföldi buza-tése nem haladja meg a 160.000 vaggont. Nánvaló, hogy az országnak — mondotta a miniszter — külföldi búzát kell igénybe venni. Szükséges tehát, hogy a külföldi buza batalát megfelelő módon szabályozza a kiny. Ami a kenyérbélyegek intézményénegyet illeti, — mondotta a miniszter — az alprémium címén több, mint egy milliárd lerartozik a belföldi gabonaexportkereskednek. Mivel a kenyérbélyegek jövedelm mindedig csupán 400 millió lej folyt be, temég 600 millió lejjel tartozik az állam a kkedelemnek, amely összeget folytatónag fogják törleszteni. A Kamara többsége megszavazta a buzabeviteli illetékeknek fel-emeléséről szóló törvényjavaslatot.

A Kamara délutáni ülésén Toma georgiszólalt fel a felirati javaslatához. Leszöngi hogy a Vaida-kormány kinevezése a pázme győzelmét jelenti, amit az egész kélemény kívánt, annál is inkább, mert a lojtele kísérlet csöddel végződött. Vaida ar idején Bratianu Györgynek is ajánlatot teoogy lépjen be a választási kormányba, a pázsonban ezt visszautasította, mivel nézzerint csak úgy alakítható választási kaból ha az semleges, vagy semlegesített és bíböl és katonák áll. Az utolsó semleges vátási kormány 1919-ben működött Románia naitoianu elnöklete alatt. Ez vezette le azyetlen tiszta választást Romániában. (Közös a többség oldalán.)

Ezután arról beszélt, hogy a kormányban csatájában nincs meg az egység és utalt a lólopások külön utjaira. Toma hosszas beszélt a képviselők, de különösen a liberálisok

türelmetlenül figyelik, annál is inkább, mert a következő szónok Duca és ugylátszik, hogy Toma éppen az ó-liberálisok vezérét akarja szabotálni hosszú beszédével. Már hét óra is elmúlt, amikor végre befejezi beszédét és ekkor szólásra emelkedik Duca, aki kijelenti, hogy nem akar gazdasági kérdésekről beszélni, mert a liberális-párt erre vonatkozó véleményét Bratianu Dinu már régen kifejtette. A politikai helyzettel sem foglalkozik, mivel erről már lamandi beszélt, hanem inkább a külpolitikai problémákat világítja meg. Ami Maniu legutóbbi szavait illeti a liberális-párt multbeli szerepéről, erre nem válaszol, mivel a szavak helyett beszélnek a párt tettei. Ezután arra világít rá, hogy külpolitikai tekintetben az összes kormányzópartok egységes irányára van szükség. Most, amikor a revízió véme egyre inkább fenyeget, amikor a revíziónak egyre több szó esik, külpolitikai kérdésekben szoros egységben kell tömörülniök a partoknak és ezzel az egységes akarattal is demonstrálva, küzdeniök kell a revízió ellen. Gazdasági tekintetben peszszimizmus tölti el s véleménye szerint a krízis még évekig fog tartani. A jelenlegi körülmények között fokozottabban kell érvényesíteni azt az elvet, hogy csak saját magunk segíthetünk magunkon. Gondoskodni kell a hadsereg-ről is és éppen ezért interpellációt terjeszt be a hadügyminiszterhez a hadsereg jelenlegi helyzetéről. Felveti a kisebbségi kérdést is.

— Romániában négy milliónyi kisebbség él — mondja — amellyel a románságnak a legnagyobb harmóniában kell élni. A kisebbségek panaszait feltárását és működésüket csak a törvényhozás kereteire korlátozzák, holott jogaikat ki kellene szélesíteni. Örömmel állapítja meg, hogy a kisebbségek és a többség nép kö-

Sírva védekeznek a súlyosan megvádolt cuzista szenátor

A szenátus ezután megszavazta a közigazgatási törvény reformjáról szóló javaslatot, majd pedig az a vizsgálóbizottság tett jelentést, amelyet Novitchi cuzista képviselő fegyelmi ügyben küldtek ki. A bizottság megállapította, hogy Novitchi még nem töltötte be a szenátori tisztséghez szükséges negyven évet. Novitchi ellen különböző bűnügyek voltak folyamatban, ezek közül egyes akták már az irattárba kerültek, egy ötezer lejes feljelentés ügyében felmentették, több ügyben amnesztiát kapott, magánlaksértésért tízenöt napra ítélték el, azonban ez az ítélet nem jogerős. Számos katonai parancsnokságnál működött detektívként, azonban elcsapták. Csempészéssel és lólopással is vádolták és a kisenevi lapok is többször nevezték lótolvajnak. A vizsgálóbizottság öt szavazattal kettő ellenében Novitchi mandátumának megsemmisítését ajánlotta. Muiianu cuzista védelmébe vette Novitchit és tiltakozott a hajsza ellen, amelyet ellene indítottak. Novitchit a vizsgálóbizottság ki sem hallgatta, ez ellen a politikai morál nevében tiltakozik. (Derűtség).

Rujinski tábornok: Hogyan mondhat ilyenről, amikor éppen Ön előtt hallgattuk ki egy óra hosszat.

Danculescu kormánypárti: Igaz az, hogy négy embert megölt?

Muiuianu: Ez is rágalom.

Novitchi emelkedik ezután szólásra és kifejti, hogy az egész vádat egy detektív építette ellene, akit ő elcsapott. A vádak közül csak egy felel meg a valóságnak és pedig az, hogy zsidókat több

zötti atmoszféra már eddig is javult és hogy továbbra is javulásra van kílátás.

Ezután a kormányváltásról, majd pedig a választásokról beszélt és csodálkozását fejezte ki afelől, hogy nem Maniu áll a kormány élén. Tudja, hogy Maniu erre nem fog válaszolni, azonban a közvélemény erre a problémára mégis kíváncsi.

Giurescu (georgista): Maniu nem jelentette ki, hogy eltemeti politikai karrierjét, de — (a további szavakat már nem lehetett érteni, mert a kormánypart oldalán elementáris erővel zug fel a taps).

Giurescu: Ha magának arca lett volna, akkor már rég visszavonult volna a politikától.

Duca: Arcatlanságokra nem válaszolok.

Giurescu: A kényes kérdéseket úgy intézi el, hogy elfelejt azokra felelni.

Duca ezután a választások eredményéről beszél és azt hangsúlyozza, hogy a kormánypart alig kapott negyven százalékot.

Mihalache: Mondja meg egészen őszintén Duca ur: ha önök olyan tisztán választottak volna, mint mi, akkor többet kaptak volna?

Duca: Mi ötven százaléknál is többet kaptunk volna. (Derűtség).

Mihalache: Tavaly, amikor a nemzeti egység kormányával mentek együtt, csak 47 százalékot kaptak, holott akkor három megye összes szavazatait ellopják.

Milyen választásokat csinált Argetoianu?

Argetoianu (Duca felé): Önök nélkül nyolevan százalékot kaptunk volna. (Taps).

Dinu Bratianu: Milyen volt akkor az ön választása...

Argetoianu: Akkor is olyan választásokat csináltam, amilyeneket csak lehetett. (Derűtség).

Duca végül is annak a nézetének ad kifejezést, hogy a jelenlegi körülmények között a kormány nem tud hivatásának megfelelni. Nincs bizalommal a Vaida-kormány iránt és ezért nem szavazza meg a válaszfeliratot.

A szenátus mai ülésén Gafencu külügyi államtitkár válaszolt Manoilescu volt miniszter azon interpellációjára, amelyben Beck lengyel külügyi államtitkár bucuresti-i látogatásáról kért felvilágosítást. Gafencu kijelentette, hogy a lengyel államtitkár Törökországban volt és haza utazása alkalmával természetesnek találta, hogy meglátogassa a szövetséges állam vezető köréit. Lengyelországban is a legnagyobb fontosságot tulajdonítják a lengyel-román szövetségnek és a lengyel sajtó a külügyi államtitkár látogatása alkalmából rendkívül rokonszenves hangon írt Romániáról.

megvádolt cuzista szenátor

izben megvert. Az pedig, hogy boisevite gyilkosok ellen feljelentést tett, nem nevezhető bűnnek.

Egy hang: Mi van a lovakkal?

Novitchi: Azok egy őrmester lelkén száradnak.

Ezután különböző kérdésekre dadogva válaszol és végül is szinte sírva jelenti ki:

— Ha megsemmisítik a mandátumomat, akkor én összetört lélekkel távozom innen és tovább folytatom a harcot a nemzet érdekében. Azonban mit fognak mindehhez szólni azok, akik ide küldtek?

Danculescu kormánypárti követeli, hogy semmisítsék meg a cuzista szenátor mandátumát, mert nem hajlandó lótolvajokkal egy testületben ülni. A szenátus végül is 98 szavazattal 22-vel szemben megsemmisítette Novitchi mandátumát. Bakti megyében tehát új szenátorválasztás lesz.

CORSO-MOZGO mai műsora!

Szerelemből...

Zenés filmbohózat, LIEN DEYERS, HEINZ RÜHMANN.

Előadások kezdete pontosan 5¹/₂, 7¹/₂, és 9¹/₂ órakor

Ma délután 3 órakor: AGGYISTEN, BIRI! GÁRDI VILMA, KOMPÓTHY GYULA, DELLY FERENC. — JEGY LEJ 8.

Pénteken premier: ERIKA! Dajos Béta zenekarával. LYA MARA, VEREBES ERNŐ.

ABBZIA HOTEL CONTINENTAL és dependanciai
az adriai Riviera legmodernebb és legnagyobb komforttal berendezett szál odája. Abbazia legszebb helyén.
Kittinó konyha. — Tennisz. — Garage. — Tengeri fürdők a házban. — Apartementok fürdőszobával.
Teljes ellátás már napi 35 lírától feljebb.

Megszoritják a behozatalt

Főképpen a textil és vászon importját kontingentálják
-- Megreformálják az érettségi-rendszert --

Gyárfás Elemér a kényszerlikvidálás mellett foglalt állást

Bucurestiből jelentik: A szenátus igazságügyi bizottsága ma tárgyalta a kényszerlikvidációról szóló törvény felfüggesztéséről és a kényszerregyezségi törvény módosításáról szóló javaslatot. A vita során Gyárfás Elemér is felszólt és kijelentette, hogy a bírói likvidáció megfelelő intézkedéseket tartalmazott és ezért nem tartja helyesnek, ha teljesen elejtik. Nézete szerint mindaddig, amíg a konverzió módosítása nem történt meg, addig ebben az ügyben nem lehet állást foglalni. A bírói likvidálás rendkívül helyes intézkedés lett volna az elavult csőd helyett és hatályon kívül helyezte a polgári csődöt, amelyet kár most feltámasztani. A javaslatot nem fogadja el.

Gusti közoktatásiügyi miniszter ma lasiban nyilatkozott nagyszabású iskolaügyi reformterveiről. A miniszter kifejtette, hogy nem hivatkozik a mozgalomnak, amely a baccalaureatusi vizsgák eltörlését kívánja elérni, mert a baccalaureatus intézménye lényegében véve a felsőbb oktatás kívánatos szelekcióját szolgálja. Ennek ellenére azonban — mondotta a miniszter — szükséges az intézményt bizonyos reformokhoz vetni alá, a szelekciót pedig ki kell szélesíteni a középiskolák első osztályában, valamint az ötödik osztályában minősítő felvételi vizsgák alkalmából.

A miniszter kifejtette, hogy általános reformokat fog megvalósítani az egész középiskolai oktatás gyakorlati eljárásaiban, különös tekintettel a feleltetések jelenlegi módszerére, amely már idejét multá. Gusti reformtervei szerint ugyanis ezennel bizonyos időközönként a középiskolai tanulók rekapitulálni fogják az elvégzett tananyagot és a rekapituláció folyamán tett feleleteik alapján kapják meg klaszifikációikat.

Az Adeverul szerint a ma esti minisztertanács a bevétel kontingentálásának problémáját is programjára tűzte. A tervek szerint szigorúan kontingentálni akarják az importált áruk mennyiségét, főleg a textilárúknál és a fémtermékeknél. Madgearu kereskedelemügyi miniszter a kontingentálást nem egy új törvénnyel, hanem az eddigi kompenzációs törvény segítségével akarja végrehajtani és ezzel az intézkedéssel a belföldi ipar védelmét, a munkanélküliek számának csökkentését akarja elérni és

együttal valutáris érdekeket is szolgál. A kontingentálást csak időlegesen akarják fenntartani, mindaddig, amíg a preferenciális vámrendszer életbe nem lép, amelynek Madgearu egyik harcosa.

A liberális párt parlamenti csoportja ma foglalkozott a konverziós javaslattal és úgy határozott, hogy közbeeső álláspontot foglal el Argetoianu és Mironescu felfogása között. Az Argetoianu-féle törvény módosítását szükségesnek tartja, azonban nézete szerint a Mironescu-javaslat szinte teljesen kizárja a konverzióból a 20 holdon felüli birtokosokat és ezzel nem éri el a célt: a mezőgazdaság szanálását. A liberális pártnak a konverzióval szemben elfoglalt álláspontját Tatarescu fogja kifejteni.

A. Friedmann uriszabósága

Bul. Reg. Maria 15., Verbos-ház, I. em.
Legkényesebb igénveknek megfelelő
öltönyt készít 7-800 Lejért.

Feltaláló lett a biatorbágyi rém

Ujrendszerű turbinát konstruált, amelynek jövedelméből Biatorbágy áldatának hozzátartozóit akarja segíteni

Bécsből jelentik: Matuska Szilveszter, az osztrák feltalálók szövetségéhez egy újrendszerű turbináról szóló tanulmányát juttatta el azzal, hogy ha elfogadhatónak találják, állítsák ki az őszi vásárra. Közölte azt is, hogy a jövedelem egyharmadát juttassák a biatorbágyi

merénylet áldozatainak hozzátartozóinak egyharmadát az ő családjának egyharmadéig a szövetség tartsa meg magának. Ittálók megvizsgálták az újrendszerűt, azonban semmi különösebbet nem tapasztaltak benne s így a tanulmány nem kerül az őszi rra.

Négy és fél millió lejt követel a államtól egy aradmegyei földbirtokos a konverziós törvény alapján

A megítélt bankkövetelés -- A konverziós törvény érdekes intézked

Stroia János nagylaki földbirtokos még 1929-ben, mintegy 4 és félmillió lejt vet: fel az aradi Victoria-banktól és a Banca Nadlacanától. A két pénzüzet, amidőn látta, hogy az adós nem akar fizetni, végrehajtást kért

ellene, amelyet a bíróság el is rendelt. Később az árverést is megtartották és a költ: összegből az adóhivatal is kártalanította magát, amelynek a földbirtokos adóval tott.

Stroia János ügyvédje később alábak miatt kifogást adott be az aradi törvézekhez, amelyben kérte az árverés megntisítését. A törvényszék azonban megerőte a nagylaki járásbíróóság ítéletét és az a törvényszék ítélete ellen Stroia a Legőbb Semmitőszékhez felebbezett. Ezutánpett életbe a konverziós törvény, amelynek egyik szakasza kimondja, hogy mindazok albirtokosok, akik ellen a földbirtokra felvdóságok miatt árverést tüztek ki 1931. emberéig, kérhetik ennek az árverésnek negsemmitítését a törvény alapján, vamt a kifizetett összeg visszafizetését is yelhetik.

A nagylaki földbirtokos most a verziós törvény vonatkozó intézkedése pján kérte a négy és fél millió lejt kitevő aagára is a konverziós törvény alkalmazását beadványra vonatkozólag az aradi törvénzék október 7-ikére tüzte ki a tárgyalást. Iyen eldől, hogy a négy és fél millió lejt alamnak vissza kell-e fizetni, mivel a két pntézet már bejelentette, hogy nem áll nában Stroia követelését kiegyenliteni.

Felmentette a budapesti bíróság a férjgyilkos Baghynét

Bebizonyítottnak látta a törvényszék a jogos önvédelmet -- Incidens a tárgyaláson -- Zárt ajtók mögött folyt le a főtárgyalás

Budapestről jelentik: A törvényszék ma foglalkozott a férjgyilkos Baghyné ügyével. Reggel 9 órakor kezdődött meg a széles körökben nagy érdeklődést kiváltó ügy főtárgyalása, de még mielőtt a bíró beszólitotta volna a tanukat, a folyosón izgalmas jelenet játszódott le. A tanuk között várakozott az elhunyt Baghy Rózsi nevű huga, aki hirtelen rátámadt Baghyné édesanyjára. Lukavich ezredesfőre és hisztérikus kiáltással ezeket sikoltotta:

— Gyilkosok, ki kellene irtani az egész családotokat...

Az anyát annyira megrendítette a nem várt szóbeli inzultus, hogy eszméletlenül hanyatlott hátra. Baghyné a tárgyalóteremben ezalatt sirva mondta be személyi adatait. Eszerint 20 éves és nagyváradi születésű. Ezután dr. Sándor László védő mindjárt zárt tárgyalás elrendelését kérte, mert olyan szexuális bizonyításokra kérte a bi-

zonyítás kiegészítését, amelynek nyilvános pertraktálása nem tartozik a közönségre. Az ügyész beleegyezés folytán a bíróság el is rendelte a zárt tárgyalást és az ügy végig csukott ajtók mögött zajlott le. Az ítélethozatal viszont fél négykor nyílt tárgyaláson történt meg.

A bíróság felmentette Baghynét a szándékos emberölés vádjától, mert bebizonyítottnak látta a jogos önvédelmet és azt, hogy a gyilkos cselekedet dulakodás közben történt.

A fiatalasszony némán, lehajtott fővel hallgatta végig az ítéletet.

ami ellen az ügyész felebbezést jelentett be, Baghy Rózsi pedig kijelentette, hogyha az ügyész visszavonná a felebbezést, ő átveszi a magánvádát.

Az előszobában a felmentett uriaszony sirva ölelte át ott várakozó édesanyját és édesapját.

Nagyarányu akciót kezdtek Arad katolikus egyesületei

a munkanélküliek téli segélyezése érdekében --- Közös bizottság vezeti a gyűjtést --- Arad katolikus társadalmi részvesz a nagyváradi gyűlésen

Az őszi-középségekben feltűnik újra sötét és fenyegetően közeledő téllal együtt beköszönő munkanélküli nyomor szürke árnyéka... Az aradi katolikus jótékony célú és társadalmi egyesületek zón elöljárói alapelveiből kiindulva, amely emberbaráti cselekedeteikben mindig vezérlő ők, hozzáfogtak annak beható megtárgyalásához, hogy segítsenek legeredményesebben a téli időszak alatt nélkülözők seregén. Dr. Lakatos Ottó elnökletével tartották meg egyesületi gyűléseiket az aradi katolikus egyházi társadalmi alakulatok a minorita rendház ütemében. Valamennyi római katolikus egyesület képviseltette magát, elnökök és vitó tagjaik által, az Oltáregyesület, az asszociációk, a Szent Szív Társulat, Rózsafüzér Társulat, Szent Ferenc III. rendjének Szociális Misszió valamint a Credo és Kög legényegyletek, azonkívül a Mosóczyti Misszió Egyesület és Leányklub is kiküldött képviselőit.

Az egyesületközi gyűlés első tárgya a szeptember 11-én tartandó nagyváradi katolikus gyűlésen való részvétel kérdése volt. Dr. Lakatos Ottó ismertette a katolikus nagygyűlés programját, majd megtárgyalták a gyűlést intézőknek az egyesületek tagjaihoz a gyűlésen való részvétellel kapcsolatos gyűlés résztvevői végül azt a határozatot hozták, hogy minden egyesület legelőször küldje ki a nagyváradi tartandó közös nagygyűlésre és a résztvevő tagok sátrere saját egyesületeiknek beszámoló nagygyűlésen szerzett benyomásaikról. Itt felmerült az az óhaj is, hogy az egyesületi küldöttök katolikus hívek, akik tehát nagyobb számban vegyenek részt a nagyváradi nagygyűlésen és ez irányban felhívják a hívekhez. A jelentkezők számára hivatalos irja össze s ingyenes szállásdíjra végett érintkezésbe lép a nagyváradi központtal.

A gyűlés második tárgya a nélkülözők segélyezése kérdése volt. Dr. Lakatos kifejtette a hivatali egészen rendkívüli segítség érkezik a nélkülöző, nyomorgó tömegnek, nagyon könnyűen téli elnézőknek, az aradi Szociális Misszió titke napszabásu tervet olvasott fel, a széles eredményesebb módjáról. Ez-

zel kapcsolatban élénk eszmecsere folyt a gyűlés résztvevői között élénk eredményeképpen elhatározták hogy az összes egyesületek összefognak és önkéntes vállalkozókból, különösen a Szent Ferenc III. rendjének tagjaiból a Szociális Misszió vezetésével egy bizottságot alakítsanak, amely hatósági engedéllyel nagyváradi gyűjtési akciót folytat le. Elsősorban természetesen a közönség megértő támogatását kell megnyerniök az akcióhoz, amelyből, miután a

„A hajfény” hajhigiénéjét is jelent. Hogyan óvjuk meg hajunk egészségét? Ha utána öblítjük minden fejmosás után a Feketeféjű „hajfényel”! A Feketeféjű „hajfény” a megpuhult hajat újra rugalmassá teszi — adstringálja — és eltávolítja a hajból a lugos maradványokat — tehát neutralizálja. A haj sima és rugalmas lesz, tiszta fényben ragyog: a Feketeféjű „hajfény” a haj fiatalítója. A „hajfény” minden Feketeféjű Extra-shampooon csomaghoz mellékelve van. Ehhez járul a praktikus hajszemvédő, mely lehetővé teszi, hogy a fejmosást nyitott szemmel végezzük. Képviselő: J. Bartmes, Ügynökség, Braşov.

város a munkanélkülieket támogatja, a munkaképtelen nyomorgókat fogják segélyezni.

A gyűlés befejező momentumaként dr. Lakatos Ottó a ségai szükségkórház felépítésének ügyét vitte a jelenlevők elé, akiket felkért hogy minél szélesebb körben hívják fel a figyelmet a kórház felépítésére, melyet minden katolikusnak pártfogolnia kell. A lelkes hangulatban lefolyt egyesületközi gyűlés ezután véget ért.

H. Sziklay Gizi táncitanárnő Strada Cercetasilor 7. tánciskoláját szeptember 1-én (csütörtök este) megnyitja

kezdők és haladók részére. Beiratkozás és bővebb felvilágosítás ugyanott. Külön délutáni gyermek- és diák-kolonok. — Magán-órák és magán-kolonok tanítása a legújabb mondain-táncokból. — Balettánc-kiképzés és ritmikus torna tanítása.

Álarcos banditák kifosztották a Lomási Erdőipar ruszkabányai telepét

Leütötték a pénztárost és összekötötték a leányát — Elfogták a rablóbanda összes tagjait

Feltűnést keltő eseményről érkezett az elmúlt napokban jelentés Aradra. Egy vakmerő banditákból álló különítmény megtámadta és kifosztotta a Lomási Erdőipar r.-t. ruszkabányai telepét, majd a zsákmánnyal megrakodva, elszökött. A mai napon újabb jelentés érkezett, amely arról adott hírt, hogy a csendőrségnek megfigyelt nyomozás után sikerült elfogni a vakmerő rablóbanda tagjait, akik a telep kirablásán kívül, gyilkossági kísérletet is követtek el, amennyiben leütötték a telep pénztárosát is. Az érdekes eseményről az alábbi részletek érkeztek:

Egy, hét álarcos férfiből álló rablóbanda hatolt be Krausz Ignác, a Lomási pénztárosának lakásába. A tisztviselő leányát, akit a rablók a kapuban találtak, összekötötték és száját rongyokkal tömtek be. A banditák ezután behatoltak a lakásba, ahol a tisztviselőt és feleségét szintén összekötötték, közben azonban Krausz Ignácot súlyosan összeverték, majd pedig egy vadászfegyver agyával fejbe-

vágták, úgy, hogy több órán keresztül eszméletlenül feküdt a lakásban. A hét bandita eközben teljesen kirabolta a házat, ahonnan minden értéktárgyat és pénzt elvittek. Innen a telepre mentek, amelyet teljesen kifosztottak.

A csendőrség természetesen a legerélyesebb nyomozást vezette be a rablók kézrekerítésére. Energikus nyomozás után, végül a mai napon sikerült a csendőrségnek a banda összes tagjait elfogni. A vezér egy Sterian Joan nevű parasztember volt, míg a banda többi tagjai is a környékbeli községek lakosai voltak. A kihallgatások fojnyak és valószínűnek tartják, hogy a banditák sok más bűntényt is elkövettek.

Szabadlára helyeztek egy gyilkossággal vádolt aradmegyei asszonyt

Az aradi ügyészség néhány héttel ezelőtt elrendelte Klug Erzsébet schöndorfi asszony letartóztatását, akit azzal vádoltak meg, hogy egy fejszével agyonütötte nagybátyját, akinek fejét ugyyszólván széttrancsolták a fejsze-csapások.

Klug Erzsébet a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy idősebb férfitörökona egy alkalommal, amidőn a család többi tagjai mezei munkával voltak elfoglalva, erkölcselen merényletet akart ellene elkövetni. A fiatal asszony nem tudott szabadulni tolakodó rokonától, aki a vitatkozás hevében az asszony kezét igyekezett lefogni, kétségbeesett helyzetében felkapta a konyhában heverő fejszét, amellyel több esapást mért az idősebb férfi fejére, aki holtan rogyott össze. A vizsgálóbíró letartóztatási döntését az aradi törvényszék vádpanácsa megerősítette és így Klug Erzsébet az ügyészségi fogház lakója lett.

A tegnapi nap folyamán kérelmet adott be az aradi ügyészséghez, amelyben szabadlára helyezését kérte. A kérelemmel ma foglalkozott a törvényszék szüneti vádpanácsa, amely elfogadta az asszonynak arra vonatkozó érvelését, hogy tettét jogos önvédelemből követte el és ezért elrendelte szabadlára helyezését.

Feltűnést keltő indokolás

a schöndorfi jegyző letartóztatása ügyében

izsgát során saját előnyére befolyásolhatja a nyomozást

— A vádpanács döntése —

Feltűnést keltő volt az a letartóztatás, amint a törvényszék eszközölt, amindőzetben Crasovan János volt schöndorfi jegyző, aki négy évvel ezelőtt költ Terárra, ahol malmot vásárolt. A történet rendkívül érdekes előzményekkel.

Az öndolgozás előjárósága ugyanis feljelt tett gykori jegyző ellen, hogy közkezeletközségi pénzzel nem számolt el zokatólag saját céljaira fordította. A régi sásoknál pedig, a feljelentés szé illegiasznot biztosított magának. A letartóztatás után, ameyet az aradi ügyészség nyújtottak be, az itteni igazság hatá elrendelték Crasovan Jánosnak jegyző elővezetését. A temei rang ezen az alapon vette őrizets kisát Aradra, ahol S e r a c u vizsgálóbíró napi nap folyamán elrendelte az őriztetését.

vévelélelőtt foglalkozott az aradi

törvényszék vádpanácsa, amely megerősítette a vizsgálóbíró határozatát. A vádpanácsi indokolás, amellyel az egykori aradmegyei jegyző őrizetbevételét elrendelte, feltűnést keltő, sőt egyenesen szenzációszámba menő volt. A vádpanács ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy Crasovan János őrizetbevétele azért szükséges, mert vagyonos ember, aki a nyomozás adatai szerint, legtöbb dolgát feltűnés nélkül és titokban intézte el és ezért tartani lehet attól, hogy a vizsgálat tartama alatt, a nyomozást esetleg saját előnyére befolyásolja.

Az érdekes indokolással a vádpanács ugyanis azt akarta leszögezni, hogy a jegyző ellen felhozott vádak szerint, a községi elszámolásokról bizonyos nyugták hiányzanak, tehát a nyomozó hatóság ki lehet annak téve, hogy a volt jegyző módot talál arra a nyomozás folyamán, hogy ezeket a hiányokat valami módon pótolja, ami természetesen az egész bünvádi eljárást illuzóriussá teszi.

HIREK

Már Poiret is...

A világ egy új exkirállyal lett gazdagabb: a valamikor legtekintélyesebb divatcég, **Poiret**-nek, a divatkirálynak a cége — megbukott. Poiret egykor valóban fejedelmeknek számított nemcsak a kontinens, de a tengerentúl nődivat ruhaszalonjai között és az ő szalonja, ahol a viasz és élő divatbábuk: a mannequinek serege állott a két kontinens milliomos és milliárdos asszonyainak rendelkezésére, egyik legpazarabb és legszilárdabban megalapozottnak látszó országrésze volt annak a hatalmas birodalomnak, amelyben talán nem is a Poiret-k és Patou-k, hanem a Divat uralkodott.

Ugyilátszik azonban, hogy ennek az ezerszinű és tündéri csillogású birodalomnak a határain belül is egyre inkább urrá kezd lenni az ellenség, amelyet a többi birodalmakban, a Fa, a Szén, a Szövet stb. stb. birodalmában már évek óta ismernek és amely ellen már ugyanennyi idő óta küzdenek; ugyilátszik, hogy a Divat crepe-georgette-ből készült bástyáit és lyoni selyemből épített — és eddig (paradox ugyan, de) talán mégis legerősebbnek tartott — várfalai ellen is ostromot indított ez a Válságnak nevezett ellenség, amely végül is kapitulációra kényszerítette a Divat Poiret fejedelemsége alatt álló országrészét. Az erről szóló Höfer-jelentés egyébként a következőképpen hangzik:

Poiret, a világhírű női divatszalon-cég megbukott. A passzívák 12 millió frankot tesznek ki, Poiret különben a vezérletet még a vár bukása előtt másnak adta át: még korábban rossz viszonyok közé került, kiadta kezéből a marsall-botot, illetve kivált a cégből...

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változékony idő várható, a hőség enyhülésével, záporosággal, esetleg zivatarokkal.

CENTRAL MOZGÓ: Fél 8 és fél 10 órakor: CSÓKVITÉZEK. (Utoljára), LILY DAMITA, VICTOR MACLAGLEN, EDMOND LOWE.

Délután 5 órakor 8 lejes helyárrakkal: VIKTÓRIA ÉS A HUSZÁRJA.

SELECT MOZGÓ: Negyed 8 és háromnegyed 10 órakor: A KISSASSZONY SOFFÓRJE. Erkölcskép, DOROTHY MACKAILL, JACK MULLHALL. — Minden előadáson fellép visszavonhatatlanul utoljára UFERINI művészársulatával, állandóan változó, pazar műsorral. Rendes hely-érkek.

Délután fél 5 órakor itjusági előadás 10 lejes helyárrakkal: TRADER HORN. UFERINIÉK felléptével.

JÓN! DIEGO ANTONIO ROJE olasz tenorista. **DAJOS BÉLA** világhírű zenekarának jazz- és tangóéneke.

— Feltámasztják az antantot. Londonból jelentik: Henderson és Sir Herbert Samuel Jersey-szigeten lefolyt tanácskozásai úgy pénzügyi, mint politikai szempontból nagyjelentőségűek voltak. Állítólag az antant feltámasztását célozták és a leszerelés tételének megegyezésére vonatkoztak. Politikai körökben aggodalommal tekintenek az ilyen megegyezés elé, mert ezekből származik a világkonferenciák a legnagyobb kaosz.

— A dunai államok együttműködéséről tanácskoznak Baselen. Baseltől jelentik: A dunai államok szoros együttműködése érdekében nem hivatalos tanácskozások folytak az érdekelt államok között. Az értekezlet elnöke a magyar Auer Pál, de magyar részről még Friedrich István, Gaál Jenő és Gratz Gusztáv vesznek részt a tanácskozásokon. A román megbízottak Ghermani Miklós és Manoilescu Mihály exminiszterek.

— A Nemzeti futbalcsapat 2:1 arányban verte meg a III. Kerületet. Budapestről jelentik: Ma délután volt az első osztályú profiligának tizedik mérkőzése, amely a Nemzeti és a III. Kerület között dőlt el. A Nemzeti eddig még sohasem boldogult a kerületiekkel és éppen ezért meglepetés, hogy 1:1-es féldő után, 2:1 arányban verte meg az óbudaiakat, akik szerencsétlenül már második meccsüket veszítik el az idei szezonban. Vasárnap a Budai „11”-től kaptak ki, eddig csak Kispesztet verték 4:2-re.

— Kelet-Európa egyedül Wigman-iskolájában, a volt Pataky mozgásművészeti iskolában ideális testkultúra, higiénikus- és táncgimnasztika, zene-ritmikai nevelés, művészi tánc. Csoportok: asszonyoknak, leányoknak, gyermekeknek 4 évestől, fiuknak és férfiaknak. Tanterv képzés: előkészítés a bucaresti-i állami vizsgára. Művész képzés: előkészítés a drezdai Wigman diplomavizsgára. Olcsó esti kurzusok dolgozó nőknek. Elsőrendű tanterv. Beiratkozás Str. Alexandri (Salacz-u.) 6.

— **Chevallier Budapestre szerződött.** Budapestről jelentik: Maurice Chevallier, a világhírű francia színész, akinek népszerűsége ma ugyszólván az egész világon egyedülálló, Budapestre szerződött. Chevalliert a Labriola-variété szerződtette, amely egy hónapig tartó tárgyalások után tudta csak lekötni a francia művészt, akinek három évre előre megvannak már a szerződésai. Chevallier novemberben lép fel Budapesten, nem lehetetlen azonban, hogy vendégszereplését át-olja decemberre. Egy filmtelvéltől függ, hogy novemberben, vagy a rákövetkező hónapban tud-e a művész budapesti szerződésének eleget tenni. Nem érdektelen megemlékezni arról a levélről, amelyet Chevallier titkára és menedzsere intézett a Labriola-variété igazgatóiához. Ebben a levélben a menedzser arra kéri a színház igazgatóját, hogy a francia művésznél rezerváltasson budapesti tartózkodása idejére egy ötszobás lakást, amelynek ablakai nem nyílhatnak házsorokra. Szállodában semmi körülmények között nem óhajt lakni a francia művész. Miután a menedzser levélben ezt a kikötést piros ceruzával jó vastagon aláhúzta, arra következtethetünk, hogy Maurice Chevallier a lakásra helyezi a legnagyobb súlyt.

— **Angliában kifizetik a hadikölcsönöket.** Londonból jelentik: Az angol kormány tegnap bejelentette, hogy a hadikölcsönkötvények és kincstári kötvények bizonyos kategóriáit december elsején teljes összegben visszafizeti a tulajdonosoknak. A Daily Mail szerint a kormány úgy akarja ennek a tranzakciónak a fedezetét előteremtteni, hogy a legutóbbi sikeres hadikölcsön-konverzió mintájára, újabb alacsony kamatozású kölcsönkonverzióra szólítja fel a lakosokat és a csökkentett kamatok fizetése révén, jelentékeny összegek megtakarítását reméli.

A. Stern Rózsi

hөгedүművésznő

hөгedүkurzusait szeptember hó 1-én lakásán megkezdі. Akadémiai vizsgákra előkészít. Str. Mecioni (Orczy ucca) 16. szám. 2713

— Franciaországban is konverzió készül. Párisból jelentik: Rövid, legfeljebb háromnapos ülésésre fog összejönni a francia parlament, hogy tárgyalja a kormány javaslatát a magaskamatozású francia járadékok és államkölcsönök konverziójáról. Malvy, a pénzügyi bizottság elnöke úgy nyilatkozott a sajtó képviselői előtt, hogy a francia kormány ettől a pénzügyi művelettől az államkincstár terheinek nagy megkönnyítését várja és bízik a sikerben, miután Angliában kitűnően sikerült a konverzió.

— **Az angol gyarmatokra készült három elfogott határátlépő.** Tegnap a pécskai csendőrségen jelentkezett három fiatalember. A három fiatalembert, névszerint: Engel István, Heller István és Kriszner Eberhard előadta a csendőrségen, hogy Tornyanál átlépték a határt utlevél nélkül és szeretnének bejutni Aradra, majd innen Temesvárra. Utjuk célja ugyanis azt volt, hogy Temesváron jelentkezzenek az angol konzulátusnál és ott felvéteik magukat munkásnak az angol gyarmatokra. A pécskai csendőrségen letartóztatták a határátlépőket és átkísérték őket a temesvári hadbíró-sághoz.

— **Ellenszakértői véleményt nyújtott be Boneu Vazul.** Aradvármegye még az elmúlt év folyamán feljelentést tett Boneu Vazul volt megyei prefektus ellen, aki a feljelentés adatai szerint, állítólag meg engedett kitalásokat irt alá. Az ügyészség a feljelentésben tartalmazott adatok kivizsgálására szakértői jelentést kért a megyétől, amelyet a napokban csatoltak be. Boneu Vazul ezzel szemben ellenszakértői véleményt becsatolásának engedélyezését kérte, amelyhez az ügyészség hozzájárult és így az iratok csak akkor kerülnek vissza az ügyészséghez, ha az erre vonatkozó szakértői vélemény is elkészült.

A jogos önvédelem nincs bizonyítva az aradi rendőr és napszámos közötti halálos veszekedésben

Az aradi ügyészség a tegnapi nap folyamán idézte be Mitru János rendőrtisztot, aki ellen halált okozó súlyos testi sértés címé emeltek vádat. A vádirat szerint a rendőrtiszt néhány nappal ezelőtt súlyosan inzultálta Buculie Mihály aradi napszámost, akit a közkórháza szállítottak be, ahol a tegnapi nap folyamán, a szenvedett sérüléseibe belehalt.

Az ügyészség Seracu vizsgálóirohoz küldte át Mitru János rendőrtisztet, aki hallgatása alkalmával előadta, hogy tettét önvédelemből követte el, mert a napszámos őt inzultálta először. Buculie ugyanis különféle rágalmai terjesztett róla, s midőn ezért felelősségre vonta a munkás rátámadt és ültelgni kezdte. Verkedés támadt közöttük, amelynek folyamán mindkét a földre zuhantak, úgy, hogy a rendőrtisztet a legiagyobb nehézségek árán tudta magát szabadítani a munkás kezei közül. Midőn a földrelelt, támadója reá akaszkodott és ekkor történt a szerencsétlen végű hasbarugás, amely Buculie halálát okozta.

A vizsgálóbíró a jogos önvédelmetta fennforogni, ezért úgy döntött, hogy Mitru és rendőrtiszt letartóztatásától eltekint és csak szabadlábton tartása mellett folytatja le a tárgyalást. A rendőrtiszt kihallgatása után el hagyta a törvényszék épületét.

A vizsgálóbírói döntés ellenében az ügyészség felfolyamodást jelentett az aradi törvényszék vádtanácsához, amelytől Mitru János letartóztatását kérte, azzal az indással, hogy a jogos önvédelem nincs bizonyítva és a halált okozó súlyos testi sértésre a etörtvénykönyv több évre terjedő fegyháztét ir elő, így az ügyészség a főtárgyalás irásáig szükségesnek látja a rendőrtiszt őrn tartását.

— **Öngyilkos lett a 87 éves Kálnác, Bécs híres magyar cukrásza.** Bécsben jelentik: Harmadik kerületi, előkelően élt lakásában szerdán reggel öngyilkosa régi császárváros egykor leghíresebb cukrászmestere, Kántor Ignác. A napszági származású, nyolcvanhétéves öreg levetette magát második emeleti lakóablakából s összezuzott tagokkal, holn tei az ucca kövezetén. Kántor Ignác a város bukása után visszavonult a curásól s üzletét gyermekeinek adta át, kikönbán hamarosan pénzügyi nehézségbeottak, úgy, hogy öt évvel ezelőtt elakított. Az öreg cukrászmester azóta langskomorságban szenvedett, amit dyosmattikus fájdalmak is fokoztak. Az öngyilkosot nyilvánvalóan pillanatnyi ideohan követte el.

— **Kiterjesztik a vizsgálat egyesült Bank ügyében.** Az aradi ügyészség mint ismeretes, — az Egyesült Bank egyesítésének bukása után, a betétesek feljelésérreztette a vizsgálatot a pénzügyminiszter ellen. A vizsgálóbíró a közlthrejtte be az erre vonatkozó vizsgálati iratokat indítványtétel céljából az ügyészséghez. Az iratok mosmétzakerültek a vizsgálóbíró-sághoz, ügynek azzal a megkeresésével, ha a bírósági állapítsa meg a betétesek hétének kikkel szemben. Csak az erre vonatkozó gálat befejezése után teszi meg az ügyészség vádindítványt a bank igazgató ellen.

— **Tévedések a magyarégi kádó körül.** Budapestről jelentik: átszakítását élénk visszhangot kelt és angy erős támadásban részesül. Ez illet kormányzat is belátja azt, hogy a renések technikai hiba folytán téves íban hnapvilágot. Kenéz Béla magyarreskenügyi miniszter ma nyilatkozatot tgy a ársolt rendelkezések régebbi előadvezendolásában szerepeltek, amelyek kormányban nem tett magáévá. Körténygyszer és Varga Béla államtitkár éte fo történetet meg, hogy ezek atett rézések mégis belekerültek a hadó nyilatásatába, de ezt a hibát kő fogl

Kinevezték az aradi szülészeti klinika főorvosát

Dr. Vuia Salvator Temesvárról Aradra helyezték át

Érdekes kinevezés híre érkezett ma Aradra. Az értesítés szerint, az egészségügyi miniszter Vuia Salvator dr.-t Aradra helyezte át Temesvárról és az itteni Bábaképző Intézet igazgató-főorvosává nevezte ki.

Vuia Salvator dr.-t, — mint ismeretes, — az elmúlt év nyarán nevezte ki ide ideiglenesen a miniszter az aradi szülészeti klinika élére, az Albu István dr. tragikus halálával megüresedett pozícióba. Az újonnan kinevezett igazgató-főorvos, aki a temesvári Bábaképző intézetet is vezette, nem mondott le ottani állásáról és azt kérte a minisztertől, hogy vagy nevezze ki véglegesen az aradi intézet élére, vagy pedig helyezze vissza Temesvárra, mivel a kér állást nem tudja ellátni.

A minisztériumnak ekkor az volt az álláspontja, hogy az aradi üresedésben lévő igazgató-főorvosi állás másvalaki által tölti be és így Vuia Salvator dr. visszakerült a temesvári intézet élére. A minisztérium a temesvári Fehér Kereszt kórházat, amelynek vezetését Vuia dr. látta el, néhány hónappal ezelőtt két részre osztotta. Önálló osztály maradt a szülészeti és önálló osztály lett a nőgyógyászat. Most a minisztérium újabb intézkedésére, a kettéosztás megszűnt és az összeolvasztott két osztály vezetésével Gábor Livius dr.-t bízták meg. Dr. Vuia Salvator pedig Aradra nevezték ki.

— Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közli az érdekeltekkel, hogy holnap, szeptember elsejével kezdetét veszi a járművek, igavonó állatok, szerszámok, stb. összeírása, illetve ellenőrzése. Az összeírás a következő sorrendben történik: Szeptember elsejétől 30-ig az igavonó állatok, állatok által vont kocsik, kerékpárok, továbbá hányok és egyéb löszerszámok összeírása történik. Október 1- és 30-a között a motoros erőre berendezett járművek összeírására kerül sor. November 1-25-ig az igavonó állatok, állatok által vont kocsik és kerékpárok ellenőrzése, illetve felülvizsgálása, valamint osztályozása történik meg. A községekbe kiszálló bizottságok érkezéséről idejében értesítik a községek lakosságát. Erre az intézkedésre, amely évente történik, azért van szükség, hogy a katonai hatóságok állandóan tisztában legyenek azzal, hogy az ország területén hány elrekkvírálható igavonó állat, motoros, valamint állatok által vont kocsik van. Mindenki, akinek a fennnevezett állatok, kocsik stb. birtokában van, köteles azokkal idejében jelentkezni. Azok, akik ezen rendelkezésnek nem tesznek eleget, a törvényben előírt súlyos büntetésben részesülnek. Dr. Lázár Ágoston, Aradmegye prefektusa. I. Steiņanescu alazredés, a hadkiegészítő parancsnokság vezetője.

Tölössy Magda

hagyományőrző

a Városi Zeneiskola tanárnője órákat ad kezdőknek és haladóknak a legmagasabb kéképzésig, Str. Ion. Calvin 7-9. II. 12. 2733

— Vizsgálat indult meg a botrányt rendező városi alkalmazott ellen. Annak az afférnak ügyében, amely Fehér autobus-vállalkozó és egy városi egészségügyi tisztviselő között lejátszódott, Aradváros részéről vizsgálat indult meg, amelyet Sincal Jenő városi mérnök vezet. Értesüléseink szerint az affér ügyében békés megegyezés várható.

— Kisiklott egy tehervonat az arad-nagyvárad vonalon. Szalontáról jelentik: Ma hajnalban a tamásdai vasútállomáson hibás váltóállítás következtében kisiklott az egyik teherszerelvény több kocsjal. A kisiklott kocsi felborultak, komolyabb baj azonban nem történt, mivel a tehervonat szerencsére egészen lassan haladt. A forgalmat most csak átszállással lehet lebonyolítani, mert a felborult vasúti kocsikat ezideig még nem tudták a pályabestről eltávolítani. Ennek tudható be, hogy a ma reggel Aradról elinduló személyvonat egy órai késéssel érkezett meg a szalontai pályaudvarra.

— Halálos autobus-gázolás Algyógyon. Szászvárosról jelentik: Halálos kimeneteli autobus-gázolás történt ma délelőtt Algyógy községben. A Pogány-féle autobus, utasokkal telve haladt a község főútcáján, amikor egy 3 éves leányka, aki az uton játszadozott festvérevel, át akart szaladni az autobus előtt. A hatalmas kocsi, még mielőtt a sofőr fékezhetett volna, elkapta a szerencsétlen gyermeket, akit összeroncolt koponyával, holtan szedték fel az út porából. A csendőrség a sofőrt tartóztatta és erőlyes vizsgálat indult meg annak megállapítására, hogy terhel-e felelőség a szerencsétlenségért.

— Újabb kutyaharapási esetek Aradon. Ma újabb kutyaharapási eseteket jelentettek Aradváros főorvosi hivatalának. Bulzan Márton 23 éves aradi lakost az Iskola-uccában harapta meg Jovita Sámuel kutyája, Kunda Mária 32 éves asszonyt pedig a Strada Ratiu 11. szám alatt mara meg egy kóbor eb. Juhász Eta, Joli és Rózsi, három testvér ugyancsak áldozatul esett egy kutyának, amely a három leánykát összeharapdálta. Egy kutyaharapási esetet a déli órákban jelentettek a cigánytelepről, ahol Lingurár Miklós 43 éves cigányt harapta meg egy fetelepet őrző kutya. Intézkedés történt, hogy az áldozatokat a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállítsák el.

— Az osztálysorsjáték mai húzásának nyertes számai. Bucurestiből jelentik: Az állami osztálysorsjáték mai húzásán százezer lejt nyert a 48.557 számú sorsjegy, huszezer lejt nyert a 45.898, tizenötezer lejt nyertek: 68.674, 71.028, 38.741, 20.170, tizenkétezer lejt: 61.600, 15.257, 19.945, 23.552. A sorsjegyek számait telefonon kaptuk, helyességükért tehát semmi néven nevezendő felelősséget nem vállalunk.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román szövegűzését és fordítások hitelesítését esküvel

Mitra I. Sándor,
törvényszáki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 6. (Az udvarban jobbra).

— Elfogott betörő. Az aradi rendőrségre ma előállították Rózsa István 30 éves aradi lakost, aki a hó 24-ről 25-re virradó éjszaka betört Barbu Demeter dr. nyugalmazott esperes Str. Grigore Alexandrescu 22. szám alatti lakásába, ahonnan több ezer lej értékben különböző ruhaneműket lopott el. Rózsa István ellen megindították az eljárást és holnap átkísérik az ügyészségre.

— Rehabilitált kisjenői kereskedő. Az aradi törvényszékhez a napokban Pável Aurel kisjenői kereskedő kérvényt nyújtott be, amelyben a csőd törvény vonatkozó rendelkezésével szerinti rehabilitálását kérte a törvényszéktől. A rehabilitálás előnye ugyanis az, hogy annak kimondása után a csődeljárás alatt álló kereskedő továbbra is folytathatja üzleti tevékenységét. A kérvény alapján a csődbíróság most fejezte be a kereskedő érdekelt hitelezőinek kihallgatását, arra vonatkozólag, hogy a csődmegnyitás körül nem-e forognak fenn olyan okok, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a csődeljárás megnyitása Pável Aurel kereskedői mulasztásának tulajdonítható. A hitelezők közül különösen a kisjenői Messer-cég vállalt rendkívül kedvezően az ügyre vonatkozólag és a törvényszék az eljárás befejezése után kimondta Pável Aurel rehabilitálását.

— Dr. Pescariu, a megyei közkórház belgyógyász-főorvosa hazaérkezett.

— Vér-, bőr- és idegbajosok a természetes „Ferenc József” keserűvizet mint igen jó beltisztító szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb képviselői írják, hogy a Ferenc József víz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A beiratások a Marasesti-uccai magyar tagozatu állami elemi népiskolában szeptember hó 1-10-ig tartanak. Ezen iskolában folyó tanévtől kezdve felvételnél fiúk és lányok. Az igazgatóság.

Gyermektartási per LIMBECK VIKTOR örökösei ellen

A bíróság elutasította a keresetet

Érdekes előzményű gyermektartási perben hozott ítéletet ma az aradi járásbíróság. Mint emlékeztetés, Limbeck Viktor aradi temetkezési vállalkozó elhalálása után, második házasságából született kiskorú leány, Limbeck Magda nevében, annak anyja, Lasztrovics Anna felszólította Limbeck Viktor örököseit, özvegy Limbeck Viktornét és Limbeck Jenőt, hogy az elhunyt által fizetett havi ezer lej tartásdíjat továbbra is folyósítsák Limbeck kiskorú leánya részére.

Az örökösök a kérelemmel azzal az indoklással utasították vissza, hogy ez a fizetési kötelezettség csak Limbeck Viktor életében állott fenn és azt az örökösök nem hajlandók magukra nézve kötelezőnek elismerni. Lasztrovics Anna ekkor kiskorú gyermekének nevében keresetet indított a Limbeck-örökösök ellen és keresetében kérte a bíróságot, hogy kötelezőleg ítéljék meg a havi ezer lej tartásdíj fizetését. Az ügyben az aradi járásbíróság ma hozott ítéletet, amelyben a bíróság adott Kálló György ügyvéd, az örökösök képviselője érvelésének, akármely is hogy az örökösök nem kötelezők a Limbeck Viktor egyik előző házasságából született leánygyermeknek folyósítandó tartásdíj fizetésére. A bíróság elutasította Limbeck ru leányának követelését, aki a bíróság ítélete ellen a törvényszékhez jelentett be fellebbezést.

— Az AAC szezonzáró klubvacsoráját szept. 3-án, szombaton este tartja meg sporttelepén. Jelentkezni: Vojtek és Weiss drogueriában.

— Leitner Kálmán hegedűkurzusait megkezdte szeptember 1-én, kezdők és haladók részére, Strada Marasesti (volt Kossuth-ucca) 1. szám, második emelet.

— Az Erdélyi Zsidó Diákszövetség szeptember 3-án műsoros táncestélyt rendez a „Fehér Kereszt” nagytermében. A szenzációs műsor után reggelig tartó tánc. Beképpődj nincs. Műsor megváltása kötelező. Bejárat: a Corso-mozinál.

— Nehéz székülésben szenvedők, akiknek az agyvértódlás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egyegy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— A gyermek hajának ápolása. A gyermek haját különösen gondosan kell ápolni. Vegyünk hozzá egy gyöngéd hatású sampont, mint például a Fekete-fejű Extra-t. Azonkívül ehhez „hajfény” is van mellékelve, az az ideális szer, mely a haját rugalmassá, simulékonyvá és egészségessé teszi. Ami azonban a gyermekeket különösen elragadja, az az új „habszemvédő”, mely a Fekete-fejű Extra-sampoon csomagolásául szolgál. Ez megakadályozza, hogy a kicsikének hab vagy víz menjen szemébe és a fejmását öröminnappó varázsolja. Képviselet: J. Bartmes, ügynökség, Brasov.

— Nem lenne olyan nehéz a gonorrhoea elterjedését megakadályozni, ha mindenki az első megbetegedési tünetnél önmagát visszatartja és a Pageolt használja. De az aggkor félelmetes prostatita-hypertrofiáját is gyógyítja a Pageol, tehát aki ezt a borzalmas betegséget el akarja kerülni, a 40 életév beteltétől kezdődőleg ne mulasszon el egy teljes Pageolkurát használni. A gonorrhoea, staphylococcus, streptococcus és a Koch-féle bacillusok által előidézett fertőzéseket a legkényelmesebb és a legbiztosabb módon gyógyítja és megelőzi.

— Dr. Lakatos szanatórium. Baden bei Wlen, a nyári idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknak. Az összes gyógytényezők. — külön szivosztály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt. — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

— A Borsszem Jankó friss számat ritka élvezettel fogja olvasni a művelt magyar közönség. Molnár Jenő rendkívül érdekes és színes írásokban számol be erdélyi és konstantinápolyi élményeiről. Rengeteg friss adománnyal és vicc tarkítja a Borsszem Jankó új számát. Ára 15 lej.

SPORT KÖZLÖNY

Jól szerepeltek az AKE tenniszesei a hátszegi versenyen

Somogyi Klári két első díjat szerzett ---
Férfi egyesben Wechsler második lett

Minden díjat letaroltak az AKE versenyzői Nagylakon

Az AKE versenyzőgárdája két csoportban a hátszegi, illetve a nagylaki versenyen vett részt. Hátszegen nagyszabású versenyt bonyolítottak le, amelyen jó kvalitásokkal rendelkező játékosok vettek részt és így az aradiak nagyszerű szereplése annál nagyobb értékkel bírt. A női egyest Somogyi Klári biztos fölényvel nyerte meg, míg a vegyespárosban Kendeffyvel egy párt alkotva győzött. A női párosban is első lett, itt a hátszegi Maránéval oldalán érte el győzelmét. Wechsler a férfi egyesben a második helyet foglalta el, míg a vegyespárosban Maránéval szintén a második helyet bírta. A férfi párosban Kendeffyvel lett második. Kendeffy a férfi egyesben nem jutott levezetéshez, sikerült a páros számokban érte el. A Schwartz, Vámos pár a férfi párosban a harmadik helyre jutott, ami igen előkelő helyezést jelent. A verseny részletes eredményei:

Férfi egyes: 1. Gábor (Universitatea Kolozsvár). 2. Wechsler (AKE). 3. Serb és Metlanu (mindkettő U.) A döntőt Wechsler 0:6, 6:0, 6:1 arányban vesztette el. Wechsler az első szettet imponáló stílusban biztos fölényvel nyerte, de ekkor Gábor erősített és Wechsler érthetetlenül visszahagyatott, így kiadta kezéből a biztosnak látszó első helyet. A küzdelemben kiünt, hogy Wechsler nincs teljesen rendben a kondíciójával és ehhez még hozzájárult a régi rossz szokása, hogy nem küzd szívvel. Ha az ellenfele egy-két gémmel vezet, úgy kedvet veszti és nem küzd tovább, pedig egy versenyzőnek az utolsó labdáig is a győzelem gondolatával kell játszania.

Női egyes: 1. Somogyi Klári (AKE). 2. Maráné (Hátszeg). 3. Bretter Alice (Petrozsény) és Tanase Mancsi (Piski). A döntő eredménye: 6:0, 6:0. Somogyi Klárinak itt ebben a mezőnyben nem volt ellenfél minden ellenfelét könnyedséggel győzött le. Nagyon helyes volna, ha Somogyi Klári nehezebb erőpróbákon venne részt, mert így tudása meggyengül.

Férfi páros: 1. Gábor, Serb (U. Kolozsvár). 2. Wechsler, Kendeffy (AKE). 3. Schwartz, Vámos (AKE) és Matianu, Cosmoviciu (U. Petrozsény). A döntő eredménye: 6:4, 2:6, 6:3. Az utolsó küzdelemben az aradi pár csak nagy küzdelem után adta meg magát a Camarasescu-kupa győztes párjának. Wechsler gyengébben működött, mint Kendeffy, aki kiváló játékot produkált. Imponáló a Schwartz, Vámos-pár előkelő helyezése.

Vegyes-páros: 1. Somogyi Klári, Kendeffy (AKE). 2. Maráné, Wechsler (Hátszeg—AKE). 3. Gróznáné, Gábor (Déva—U.) és Sándorné, Dr. Litsek (Déva—Lugos). A döntő eredménye: 6:3, 6:4. A győztes pár a döntőt megértetés nélkül nyerte.

Női páros: 1. Somogyi, Maráné (AKE—Hátszeg). 2. Onigánné, Lengyelne (Hátszeg) 3. Constantinescuné, Tanase (Petrozsény—Piski) és Sándorné, Bretter Lujza (Déva—Petrozsény). A döntő eredménye: 6:0, 6:0. Nem volt küzdelem.

A verseny egyébként erkölcsiekben a legjobban sikerült. A rendezőség a játékosokat elismertette a figyelem minden jelével. A rendezőgárda — élén Savu polgármesterrel és Bernád Zoltán versenyintézővel — az aradiak minden kívánságát teljesítette, úgy hogy az AKE versenyzői maradandó emlékekkel tértek haza Hátszegről. A győztesek gyönyörű művészerlegetek, a második helyezettek aragonit, míg a harmadik helyezettek egyszerűbb plakettel lettek díjazva. A verseny után Savu elnök, Hátszeg polgármestere beszéd keretében osztotta ki a díjakat és az elnök beszédére a lugosi Litsek dr., mint legidősebb versenyző válaszolt.

A Nagylaki Tennis Club versenyén az AKE meghívott játékosai vettek részt és a versenyzők ugyancsak kitétek magukért, minden számban győztek. Eredmények:

Férfi-egyes: 1. Gitta Sándor (AKE). 2. Dr. Fantanar (Nagylak). 3. Dr. Crasnic (AKE) és Popper (Nagyszentmiklós).

Női-egyes: 1. Aszlán Baba (AKE). 2. Dr. Crasnicné (AKE). 3. Dr. Fantanarné (Nagylak) és Graf Gizi (AKE).

Férfi-páros: 1. Dabiciu—Cioban (AKE—Hellas). 2. Popper—Kiss (Nagyszentmiklós). 3. Dr. Fantanar—Dr. Crasnic (Nagylak—AKE) és Gitta-testvérek (AKE).

Vegyes-páros: 1. Aszlán—Gitta Sanyi (AKE). 2. Dr. Crasnicné—Dr. Crasnic (AKE). 3. Dr. Fantanarné—Dr. Fantanar (Nagylak) és Graf Gizi—Cioban (AKE—Hellas).

Női-páros: 1. Dr. Fantanarné—Aszlán B. (Nagylak—AKE). 2. Dr. Crasnicné—Graf Gizi (AKE). 3. Tiriac Leli—Cheriches Livia (Nagylak) és Margineanu Pipi—Caba Dinca (Nagylak).

Az aradiak nagy sikerére vall a fenti eredmény, annál is inkább, mert a versenyen a vidéki versenyeken szokatlan nagy számú résztvevő volt jelen és pedig Aradon és Nagylakon kívül beneveztek még nagyszentmiklósi, perjámos, bilédi és lovrini játékosok. A nagy mezőny dacára annak lebonyolítása hibátlan volt, mely körülmény elsősorban Dr. Fantanar Sándor, a nagylaki tennisclub elnökének érdeme, akinek tevékenységét legjobban bizonyítja, hogy Nagylak községében három kifogástalan és nagyvárosi pályákkal vetekedő tennis-court áll a szimpatikus és vendégszerető nagylakiak rendelkezésére. Egyébként az összes aradi játékosok a Dr. Fantanar-család vendégei voltak.

O Irország 1940-ben olimpiászt akar rendezni. Duffy tábornok Londonban kijelentette, hogy 1940-ben Dublin részére kéri a XII-ik olimpiászt.

O Magyar ökölvívók diadala Amerikában. Az olimpiászról hazatérőben lévő magyar boxolók New-Yorkban versenyeztek, ahol Szigeti és Énekes értékes győzelmet arattak. Kubinyi vesztésként hagyta el a ringet.

O Működött a Ripensia gólhengere. A temesvári proficsapat kedden Nagybanján vendégszerpelt, ahol az ottani Phönix-et — állandó fölényben játszva — 9:0 (3:0) arányban valósággal lelépte.

Április 1. óta

olcsóbb

az UJSÁG

Romániában

Hétköznap 6 lei
Vasárnap 12 lei

A NAC nem vesz részt a Nemzeti Bajnokság küzdelmeiben

Tegnap reggel távirat érkezett a romániai labdarugószövetséghez, melyben a nagyváradiak kiváló csapata, a NAC bejelenti, hogy a Nemzeti Bajnokság küzdelmeiben nem indulhat.

A távirat óriási meglepetést keltett a fővárosi sportkörökben. A szövetség, mely mindent megtett, hogy az új rendszer minél érdekesebbé, változatosabbá tegye a labdarugóbajnokságot, most olyan nehéz feladat megoldása előtt áll, mely talán túlhaladja erejét is. A NAC-ot mindenáron vissza kell hozni a küzdelemsorozatba, mert a NAC ma kétségen kívül a legerősebb csapat az országban a Ripensival együtt és hiánya miatt a bajnokság rendkívül sokat fog veszíteni érdekességéből.

A NAC azzal menti visszavonulását, hogy nem áll rendelkezésére a garanciakép letétbe helyezendő tízezer lej. Ezenkívül pedig a mérkőzések anyagi feltételei sem felelnek meg neki.

O Lezajlottak a sinaiai vívóversenyek. Bucuresti-i, nagyváradi és kolozsvári vívók részvételével nivós vívóversenyt rendezett a vívószövetség Sinaiban. Részletes eredmények: Tör egyéni: 1. Deheleanu, Universitatea, 7 győzelem, 0 vereség. 2. Marinescu S. A. Bucuresti 6—1. 3. Hintz Gy. KAC 4—5. — Kard egyéni: 1. Deheleanu, U., 5 győzelem, 0 vereség. 2. Szántay NSE 4—1. 3. Galimir S. A. Bucuresti 3—2. — Epée egyéni: 1. Marinescu S. A. Bucuresti, 4 győzelem, 0 vereség. 2. Drogianu S. A. Bucuresti, 2—2. 3. Galimir S. A. Bucuresti 2—2.

O Románia uszóbajnokságai. Szeptember 2-án és 3-án, pénteken és szombaton rendezi a Romániai Uszózövetség az országos uszóbajnokságokat a Kiseleff-strandon. Ez alkalomból az ország legjobb uszói indulnak a bajnoki címért. Többek között: Kolozsvár, Nagyvárad és Marosvásárhely teljes uszó- és vízipólócsapatát küldi Bucurestibe és így a versenynek erkölcsi sikere máris biztosítva van. A bajnokságok befejezése után a csapatok még együtt maradnak, hogy a szeptember 4-re kiírt Lido-kupáért indulhassanak, amely vasárnap este kerül eldöntésre a hullámfürdőben.

O 20.000 ember ünnepelte Prágában a visszatérő csehszlovák olimpiai versenyzőket. A versenyzők a városházára vonultak, ahol a polgármester üdvözölte őket.

O A római kerékpáros világbajnokságban megtörtént az első döntés. A 100 kilométeres bukkosíkos versenyben nagy meglepetésre a francia Paillard győzött 1.20.11-2. Átlag 74.820 m. Sawall (német) 1.20.59 és Möller (német), Thollenbeck (belga), Lacquehay (francia), Linart (belga) a további sorrend.

O Plattkó és Berkessy Franciaországban. A nagyhirű magyar kapus Mülhouseban vállalt tréneri állást, míg Berkessyt, a Ferencváros volt válogatott játékosát a párisi Club Paris kérte ki.

O A Bohn SC szerepeini szeretett volna a II. ligában. A magyar országos amatőr bajnok jelentkezett a PLASZ-nál és kérte a II. ligába való besorozását. A Bohn SC kérelmét kedvezőtlenül véleményezték.

O Finnország legyőzte Dániát. A Helsinkiben megtartott válogatott mérkőzésen a finnek 4:2 arányban győztek.

O A Bocskai Ismét győzött. A debreceni profiegyüttes immár 11-ik győzelmét aratja Hollandiában. Ez alkalommal Hágában mérköztek a város válogatottját képviselő VUC-al, azzal a csapattal, amellyel Ujpest csak 1:1-es döntetlent ért el. A Bocskai 6:1 (2:1) arányban diadalmaskodott a válogatott ellenfele felett. Teleki (2), Vincze (2), Zilahy és Markos lötték a gólokat.

O Győzelem után — halál. A berlini Goliath-versenypályán tartott motorkerékpárversenyen a fiatal berlini versenyző, Kerber a mellékkocsis kategóriában két első díjat nyert. Utolsó versenyében menetközben leesett gépéről és eszméletlenül terült el a földön. Kórházbaszállítás közben anélkül, hogy eszméletre tért volna, kiszenvedett. Az orvosok véleménye szerint halálának oka a túlhajsolt versenyzés, amelyet súlyosbítt az óriási meleg, amelyben a verseny folyt.

O Angol tura előtt a Bocskai. A holland sajtó az Ajax elleni 7:1-es győzelem után nagyszerű kritikát szór a Bocskai-ra és ezek a kritikák felkeltették az angol figyelmét. Így nincs kizárva, hogy a debreceniek angol meghívásban részesülnek.

Hindenburg elejtette Papen kancellárt

A kancellárnak zsebében van a parlamentet feloszlató dekrétum — Érdekes táviratváltás a birodalmi gyűlés elnöke és Hindenburg között

Göhring a Hitler-párt új vezére

Berlinből jelentik: A sajtó megállapítja, hogy Papen sakkhuzása folytán a nacionalisták huszonnégy órával elkéstek. Ugyanis Papen, még mielőtt tudhatta volna, hogy a nacionalisták mérsékelten fogják viselkedni a parlament ülésén, megszerezte Hindenburgtól a parlament feloszlatását tartalmazó dekrétumot. Ezért Hitlernek nem marad más hátra, mint hogy folytatja türelmes politikáját és végleg takarodót fuja, vagy bizalmatlanságot szavaztat a kormánynak, de ez esetben jön az elnöki dekrétum felolvasása, a feloszlatás. Mindamellett Papen sincs olyan könnyű helyzetben, mint ahogy azt látják. Egyesek szerint blankó formájú a feloszlatási dekrétum, a dátum kitöltetlen és ezt Papen bármikor beírhatja. Más és beavatottnak jelzett információk szerint viszont Papen felhatalmazása nem korlátlan, sőt Hindenburg se ragaszkodik már annyira hozzá és nem zárkózik el azelőtt, hogy a kormányzatba belevonják Hitleréket és a centrumot. Ezesetben centrum-párti lenne a kancellár, Papent pedig Párisba küldenék nagykövetségnek von Hoesch helyébe, aki Londonba távozna.

Papen, Geyl és Schleicher egyébként ma visszaérkeztek Berlinbe. Schleicher epehólyg-bántalmi miatt rövidebb szabadságra megy. Érdekes volt az a táviratváltás, amely Göhring, az új parlamenti elnök és az államfő között történt. Göhring engedélyt kért, hogy meglátogathassa Hindenburgot Neudeckben, a mire Hindenburg azt válaszolta, hogy ne fáradjon, mert még ezen a héten ő jön Berlinbe. A táviratok hangja a legteljesebb udvariasság jellegét viselte magán.

A német politikában egyébként ezután a legnagyobb szerepet a Reichstag új elnöke, Göhring fogja vinni, aki már eddig is mint Hitler belpolitikai teljhatalmu megbízottja szerepelt. Göhring a kadetiskola elvégzése után belépett a hadseregbe, a háború kitörésekor repülőtiszt lett, majd 1917-ben az egyik repülőosztág vezetője és mint ilyen, számos nagy repülőközdelem győztese. Egyike volt azoknak a repülőtiszteknek akik megkapták a Pour le mérite-rendjelet. 1918-ban a híres „repülőstaféta” parancsnoká-

vá nevezték ki, melynek egészen a háború végéig utolsó vezetője maradt. 1920-ban Stockholm-ra költözött, ahol

a svéd légtörő társaság vezetőjévé nevezték ki.

1922-ben tért vissza Németországba és azóta bekapcsolódott a nemzeti szociálista mozgalomba, ő lett a náci rohamcsapatok első parancsnoka. A Hitler-puccsban tevékeny része volt, a müncheni uccai harcokban meg is sebe-

Dollárlopás miatt letartóztattak Aradon egy volt rendőrtisztviselőt

Mulatozás közben kifosztottak egy Amerikából hazatért aradi gazdát — A rendőrségi nyomozás sikere — Megtalálták az egyik gyanúsított lakásán a lopott dollárok egy részét

A bűntárs is valamikor az aradi rendőrség tisztviselője volt

Az elmúlt éjszaka folyamán Nichi Tódor mikalakai gazdálkodó, Bertigu György aradi bérkocsis társaságában megjelent a rendőrségen, ahol feljelentést tett, hogy ellopták 440 dollár, valamint 2500 lej készpénzét. Mivel Nichi Tódor erősen illuminált állapotban volt, Bertigu György mondotta el a rendőrségen a lopás történetét.

Nichi Tódor közvetlenül a borzalmas emlékü árvíz előtt jött haza Amerikából és Mikalakan telepedett le. Az árvíz után a Fehér Kereszt-szállodába költözött és jelenleg is ott lakik. Az elmúlt éjszaka az Amerikából hazatért iparos 440 dollár és 2500 lejt vett magához, amelyet boritékba tett és több Szabadság-téri kávéházban és vendéglőben mulatozást rendezett. Körülbelül fél egy óra tájban, csaknem teljesen illuminált állapotban, hazafelé indult, amikor a Hunyadi-ucca sarkán két ismeretlen férfi csatlakozott hozzá és egy darabon elki-sérték. Bertigu György bérkocsis, aki ismeri

sült és barátai mentették meg azzal, hogy szöktették az osztrák határon Innsbruckba, men Rómába költözött ahol 1925-ig maradt. Ő volt az, aki a fascizmus és a nemzeti szocializmus között az első kapcsolatokat megteremtette és Mussolini figyelmét felhívta a nemzeti szociálista mozgalomra. 1927-ben amnesztiát kapott, visszatért Németországba. 1928-ban képviselővé választották, míg most a német politika első sorába lépett és valószínűleg a közeljövőben

aktívabb szerepet fog játszani, mint maga Hitler.

A nemzeti szociálisták magatartása Göhring elnökkévalasztásakor azt bizonyította, hogy vezéruket látják a dűlő, de már kissé kövér repülőkapitányban aki kiváló szónok és állítólag elsőrangú diplomata.

Nichi, miután a két férfi eltávozott, hozzá lépett és felajánlotta, hogy kocsijával hazaviszi. Nichi Tódor azonban kijelentette, hogy egyelőre még nem akar hazamenni, egyben meghívta Bertigut egy pohár sörre. Bertigu New-York-kávéházba, ahol a sör sa után, mikor Nichi fizetni akart, néssel konstatálta, hogy a boriték, pénze volt, eltűnt.

Ugy a károsult, mint a bérkocsis látta a két idegen férfit Nichi társaságában, azon a véleményen van, hogy a dollárok tartalmazó boritékot ezek lopták el. Bertigu György különben pontos személyleírást adott a két emberről, akikkel már állítólag többször találkozott és így látásból ismeri őket. A rendőrség detektívjei még az éjszaka folyamán megkezdtek a nyomozást, amelyet ma egész napon keresztül folytattak. Ez a munkájuk máris nagy eredményt ért el, amennyiben nyomában vannak a veszedelmes tolvajoknak, akiknek elfogatása minden pillanában várható.

Az esti órákban a rendőrség embereinek sikerült is elfognia a tolvajok egyikét, akik természetesen azonnal előállították a rendőrségre és őrizetbe vették. Az elfogatás nagy meglepetést keltett, mivel megállapítást nyert, hogy az egyik tolvaj egy volt rendőrkommiszár és, hogy társa is, — akit még nem sikerült elfogni — valamikor szintén a rendőrség szolgálatában állott. Mint főntebb említettük, Bertigu bérkocsis felismerte azt a két férfit, akikkel Nichi Tódor távozott. Bertigut Iancu Traian, a büntügyi osztály főnöke hallgatta ki, aki a vallomás alapján utasította Margescu komiszárt a nyomozás megindítására. A komiszárnak sikerült is az egyik megjelölt: egyént Lupescu Péter volt komiszár személyében elfognia. Margescu komiszár előzőleg házkutatást tartott a vallomásban megnevezett emberek lakásán és Lupescunál az asztal fiókjában százhusz dollárt sikerült is megtalálnia. A pénzt természetesen büntjékként lefoglalták. A másik gyanúsított lakásán pénzt nem találtak, kézrekerítésére azonban szintén megindították a nyomozást, mivel erős a gyanu, hogy a lopásban, mint bűnrészes szerepel.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapestén a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:
Carlton kávéházban, Petőfi-tér.
Kovács kávéházban, Oktogon.
Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-ut 5.
Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.
Merán szálloda halljában, Berlini-tér 7.

Három baltacsapással meggyilkolta vejét

egy budapesti soffőr anyósa. --- Véres családi dráma a házastársak veszekedése miatt

Budapestről jelentik: Ma hajnalban a főváros határában levő Zita telepen véres esemény történt. Csavajda József soffőrt, több baltacsapással megölte az anyósa. A 21 éves soffőr már régebben rossz viszonyban élt a feleségével. Ma hajnalban ismét összeveszett feleségével, akit bántalmazott. Ekkor a feleség kiszaladt a konyhába, felkeltette az ott pihenő édesanyját, Fekete Józsefnét, akit szintén meg-

támadott a soffőr. Csavajda József az anyósát is súlyosan bántalmazta, a földre teperte, majd mint aki jól végezte a dolgát, lefekvéshez készülődött. Az anyós annyira feldühödött veje brutáliséga miatt, hogy hátulról háromszor egy baltával fejbcsujtotta. A rettenetes csapások azonnal kioltották a soffőr életét. A gyilkos önként jelentkezett a rendőrségen.

Gömbös Gyula sajtópert indított egy budapesti hetilap ellen

egy „Ja” szócseka miatt. — A kétszáz holdas birtok ügye

Budapestről jelentik: Igen érdekes feljelentést adott be ma a vizsgálóbírónál Gömbös Gyula honvédelmi miniszter képviseletében dr. Sargós Gyula ügyvéd. A Társaság című hetilapot jelentette fel azért, mert annak egyik cikke többek között ezeket írta:

„Gömbös Gyula pazarul berendezett nagytétényi kastélyába vonul vissza, ahová évközben is minden szombaton ellátogat, mert személyesen intézi 200 holdas birtokának ügyeit. Ő különben most a Dunántul vásárolt

egy nagy birtokot. Ja...”

Ezzel a cikkel szemben Gömbös Gyula feljelentése hivatkozik arra, hogy nem igaz, mintha neki Nagytétényben 200 holdas birtoka és pazarul berendezett kastélya volna, mert csupán 27 magyar holdas kisbirtoka van és azon egy háromszobás kis lakóháza. Az sem igaz, hogy a Dunántul vagy másutt birtokot vásárolt volna. Egyébként leginkább inkrimálja a feljelentés ezt a szót: „Ja...” Ez a szó különböző feltételezésekre adhat esetleg alkalmat,

Szellemi világhatasztrófia fe-nyege!

R. B. Hamid ázsiai tudós nyilatkozik a szellemi élet pusztulásáról, a gépek uralmáról, a sárga faj jövőjéről és a 2142. esztendőre egy hatalmas szellemi világvégét jósol — Az emberiség negyvenöt százaléka elmebeteg — Szentimentális korszak vagy a gépek uralma?

Az Aradi Közlöny számára írta: STODOLNI DEZSŐ.

A bécsi Sacher-szálló halljában ülünk. Elöttem a kis kerek asztal mellett a háboru utáni évek egyik leghíresebb perzsa tudósa R. B. Hamid orvos ül. Inkognitóban érkezett, nem tudott róla senki és én is csak a véletlen segítségével akadtam rá. Érdekes jelenség, szememben Kelet minden titokzatossága, arca barna, nem fiatal, de nem is öreg, kitűnően beszél az angolt, csak néha folyik valami idegenszerű dallamosság szavain keresztül.

Kérem, hogy beszéljen az életéről.

— My life? Yes... feleli kérdésekre. Egyetemi tanulmányaimat Londonban és Párisban végeztem, azután Tokióban folytattam, ahol tanulmányomon dolgoztam. Sajnos családi okok hazahívtak és így kísérleteimet hosszabb időre abba kellett hagynom.

— Évek óta tanulmányoztam az emberek legfontosabb szervét az agyat és minden igyekezettel azon voltam, hogy az egyre nagyobb mértékű elmebetegség terjedésének gátat vessek. Kísérleteim segítségével sikerült egy új, eddig még teljesen ismeretlen gázt felfedeznem, melynek belégzése a betegekre jótékony hatással van és a betegséget ha az még kezdődő stádiumában van, megakadályozza.

Mivel magyarázható a mai korban az elmebetegség terjedése?

— A mai világok mélyére akarunk hatolni úgy a fiziológiai és lélektani studiumokra van szükség, de röviden azt lehet mondani, hármiféle okozója a szellemi süllyedésnek. Ez az a forradalmak, háborúk, tömeggyilkosságok, szexuális büntények százada! Tudományunk egytől-egyig ezek is mint már a kezdődő elmebeteg tüneteként kezelhetők. Már jelenleg is tenni lehetünk egy szellemi gyengülésnek, mely az idők folyamán csak egyre erősebb lesz. Később azonban ezt a szellemi eltompulást egy testi összeroppanás is követni fogja és utódaink nemcsak szellemileg lesznek visszamaradottak, hanem testileg sem fognak megfelelni az élet követelményeinek!

— Röviden: a kulturált világ rohan a teljes pusztulása felé?

Bólint.

— Yes, certainly. Biztosan... Számításom alapján kétszázötven év múlva egy hatalmas szellemi krízis fog fellépni. Ez lesz az az idő, mikor az írók már semmi új témát nem találnak, a költők, ha ugyan egyáltalában még szü-

Lezuhant a trapézzról egy magyar artistanő

Budapestről jelentik: A Budapesten tartózkodó világhírű és hatalmas apparátussal dolgozó Gleich-cirkuszban ma este előadás közben borzalmas szerencsétlenség történt. Kolb Ferencné, egy magyar származású artistanő, aki tíz méter magasságban trapézon merész mutatványokat végzett, egy szerencsétlen pillanatban a tornaszerről lezuhant, karját törte és agyarázkódást szenvedett. A szerencsétlenség pillanatában a cirkuszban természetesen óriási pánik tört ki és a közönséget csak nagy nehezen sikerült megnyugtatni.

5000 halottja van az ecuadori forradalomnak

Londomból jelentik: Gaujaquiból (Ecuador) jelentik, hogy súlyos uccai harcok után kedden késő éjszaka Quitóban fegyverszünet jött létre a felkelők és a kormánycsapatok között. A felkelők a kormány fegyverszüneti feltételeit elfogadták. A kormánycsapatok szerdán elfoglalják a várost. Alítólag ötezer ember életét vesztette a quitói harcokban.

letni fognak, nem lesznek képesek új rimket alkotni és a zeneszerzők lopás nélkül képtelenek lesznek új komponálásra!

— A művelt Nyugat a barbárság korába fog visszatérni s nem lehetetlen, hogy a nagy munkanélküliség a gépek összerombolására fog vezetni. Minden téren azt lehet tapasztalni, hogy az emberek kezdenek visszatérni a szentimentális korokhoz.

— Tehát a gépek az okai a mai rendellenes világhoz?

— Ezt már nagyon sokan megállapították és nem helytelen a nézet. Azonkívül még egy nagyon érdekes jelenségről kell megemlékezni, mely talán a legjellemzőbb a mai állapotra. A kimutatások szerint az európai és amerikai államok tudományi hivatalai negyven százalékos visszaesést jelentenek a szabadalmi bejelentések terén. Ebből is látható, hogy az emberiség már nagyon kevés újat képes alkotni, majd egy bizonyos időn belül annyira tökéletessé alakít át mindent, hogy a gépek korszaka következik. Ezután természetesen egy hatalmas visszafordulás jön. A kultúra sokszor elpusztul, de mindig újjáteremtődik! A jövő kétségtelenül a sárga faj kezében nyugszik, mert ez a nép hivatott arra, hogy újjáteremtse a szétrombolt kultúrát!

— Miben áll a találmánya?

— Még kísérleteimet nem fejezem be teljesen, addig erről nem nyilatkozhatom, annyit ellenben elárulhatok már most, hogy csak rövid idő kérdése, hogy felfedezésemmel a tudományos világ elé lépjek. Kutatásaim a legjobb uton haladnak. Erről a kérdéstről még pontosan beszélni fogok, ha Londonból visszatérek.

— Tavalyi utazásom egyre jobban meggyőzött arról, hogy az emberiség negyvenöt százaléka elmebeteg. Azt tapasztaltam, mikor egyes metropolisok elmeorvosintézetét meglátogattam, hogy az itt őrzött betegek nagy száma semmiben sem különbözik a többi szabadon sétáló, normálisnak titulált embertársától!

— Miben fog leginkább nyilvánulni a szellemi krízis?

— Teljes szellemi és testi elkorcsosodás, az emberek legnagyobb része még az ötvenedik életévét sem fogja elérni, túlzott ingerlékenység, mely nagyfokú idegességgel fog fellépni, aztán különböző rögeszmék fognak elterjedni. A világ közeledik vissza oda, ahonnan kiindult! A világ már beteg, yes, the world is ill! Nagyon... Well...

Hirtelen a titkárja jön és hozzá lép. Ő feláll és bocsánatot kér, de valami fontos ügyben a követségre várják.

— Good by Sir... A viszontlátásra... Ha Londonból visszamegyek, keressen fel ismét... Elbeszélgetünk... Good by...

Kezet szoritunk, mosolyog, van valami benne, ami egy keleti fejedelemre emlékeztet, valami pedig titokzatosan öleli körül. Ki tudja talán holnap mindenki róla beszél és tisztelettel fog fejet hajtani a tudomány új koronázatlan királya előtt...

Kiugrott a rendőrség ablakán

egy budapesti erkölcsrendészeti razzsián elfogott 16 éves leány

Budapestről jelentik: Ma délelőtt izgalmas öngyilkossági tragédia játszódott le a dunai kerületi kaptányság Szerb-uccai épületében. Az elmúlt éjszaka a főkapitányság erkölcsrendészeti osztályának detektívjei razzsiát tartottak és több nőt állítottak elő, akik közül néhány fiatalot ma délelőtt átkísérték a Szerb-uccai kapitányságon működő rendőri gyermekbiróságához, hogy itt döntsenek sorsuk felett. Az előállítottak között volt egy 16 éves leány, akit a

PAGEOL

Titkos betegség.

Nincs elegendő szavunk annak az előítéletnek a visszatartására, amely a neml szervek, a húgyhólyag és az ezzel összefüggésben levő szervek betegségeit, titkosoknak minősíti. Ennek az álszeméremnek átkos következményei egyaránt kiszámíthatatlanok úgy az egyénre, mint a fajra nézve.

Ezzel szemben gyors cselekvésre van szükség. A PAGEOL, a húgy-antiseptikumok legerősebbje, enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, csillapítja a prosztata gyulladást.

A PAGEOL azonnali javulást idéz elő és egyaránt erőteljes, valamint döntő kezelési módszert képez.

Kaphatók gyógyszerárakban és drogeriákban.

Két évi börtönt kapott egy erdélyi származású szélhámós egyetemi hallgató

Debrecenből jelentik: A debreceni törvényszék két évi börtönre ítélte Kozma Lajos erdélyi származású egyetemi hallgatót, aki noha csak két félévén át volt hallgatója az orvosi egyetemnek, mégis kész orvosnak, sőt tanárnak adta ki magát. Megjelent előkelő uriházaknál, ahol azt mondta magáról, hogy Indiát járt professzor, aki elvette a fakirok tudományát. Mindenütt mint házalundó lépett fel és nem vetette meg a hozományelőleget sem. Persze nem nősült meg.

Leégett egy nagy német malom

Stettinből jelentik: A múlt éjszaka porrá égett az Odera partján lévő Zylchow-gőzmalom ötemeletes épülete. A tűz a malom mögött levő gabonarakárban keletkezett és az egész kerület veszedelemben forgott. Reggelre sikerült a tüzet lokalizálni, de az épület leégett.

Argentínában is „aranyat — vasért” lett az új jelszó

Londomból jelentik: A Reuter-iroda buenos-ayresi jelentése szerint, Argentína lakossága óriási lelkesedéssel tett eleget a kormány felszólításának, hogy arany- és ezüst értéktárgyait bocsássa az állam rendelkezésére. Vannak családok, amelyek öt kilogrammot kitevő ezüstneműt adtak át a kincstári közegeknek. Arany jeggyűrűk helyett, vasgyűrűk vannak forgalomban.

razzia az egyik szállóban fogott el. A leány több társnőjével együtt az egyik harmadik emeleti szobában várakozott a rendőrbíró tárgyalására. Várakozás közben hirtelen a nyitott ablakhoz lépett és mielőtt még megakadályozhatták volna, az uccára vetette magát. Összetört tagokkal, eszméletlen állapotban terült el a közvezeten. A mentők a Rókus-kórházba szállították. Állapota életveszélyes.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A globális adó leszállítását

„A jelenlegi kormánynak nem az adóemelés a feladata” — Ujjá kell szervezni az adózást — Ötszörösére emelik a szeszadót

Rist szerint meg kell szüntetni a szeszmonopóliumot

Bucurestből jelentik: Rist professzor második jelentése — amelynek a kormányhoz való eljuttatásáról már mai számunkban megemlékeztünk — élénk kommentárokat váltott ki a fővárosi sajtóból és a mai bucaresti-i lapok már bővebb részleteket is közölnek a nagy érdeklődéssel várt jelentésből. Rist jelentése mindenekelőtt leszögezi hogy

a jelenlegi kormánynak nem a fiskális megszigorítása, az adók emelése a feladata, hanem az, hogy az állam pénzügyi szervezését gyökeresen reorganizálja.

Rendkívül érdekes Rist jelentésének az a megállapítása is, amelyben leszögezi, hogy az egyenes adók a román állam jövedelmének igen jelentős részét — egy negyedét, sőt közel egy harmadát — szolgáltatják. Figyelembe véve, hogy Románia agrár-állam ez a mennyiség nyilván nagyon magasnak mondható és éppen ezért — Rist véleménye szerint — jövedelemforrásra csak az indirekt és fogyasztási adók lehet majd számítani. A francia szakértők legfontosabb észrevétele az, hogy az öszi adótaxák behajtását, amelyek eddig különféle minisztériumokhoz tartoztak, a pénzügyminisztériumban kell koncentrálni.

A Rist-jelentés egy összehasonlító táblával kezdődik, amelyből kiténik, hogy 1926. 1931-ig az indirekt adójövedelmek 9 millióról két és fél milliárdra csökkentek. A közvetlen adók jövedelmek 1929-ig emelkedtek, míg ettől kezdve csökkentek. Végeredményben az állam összes és indirekt adókból származó jövedelme 11 milliárd 228 millió 228 ezer lejről 24 milliárd 850 millió 450 ezer lejre estek. Tekintettel arra, hogy a legnagyobb csökkenés az indirekt adóknál tapasztalható, Rist professzor véleménye, hogy a legnagyobb figyelmet az adórendszer újraszervezésére kell fordítani. A jelentés indirekt adókról szóló fejezete az állam problémájának tanulmányával kezdődik, amelyben a francia szakértő a szeszadóról szóló jövedelmek megdöbbentő csökkenésért és végeredményben azt javasolja, hogy hagyjuk el egészen a monopólium gondját, vagy pedig kísérletképpen korlátozzuk a szeszmonopóliumot az ország egyik bizonyos területére, amint azt egyébként a szeszmonopóliumról szóló törvény 252. paragrafusában megengedi. Rist professzor ezenkívül azt javasolja, hogy a szesz adóját emeljék fel 5 lejre eddigi egy lejről, amennyit a gyümölcsadók után kellett eddig fizetni.

Bucurestibe utazó olvasóink figyelmébe!

Az „radi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei, Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Boulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokból.

„Grand Hotel”-tel szemben, a főposta sarkán.

Az egyenes adókkal foglalkozva a jelentés megállapítja, hogy két milliárd lejt tesz ki az egyenes adók hátraléka. Ebből 837 millió olyan büntetésekből származik, amelyeket 1931. előtt vetettek ki. Rist professzor ezt a ténnet három okkal magyarázza, amelyek a következők: 1. A gazdasági válság, amely 1930. óta az összes államokban pusztít. 2. Egyes tör-

Kétezer kényszerlikvidálási kérvényt adtak be három hónap alatt

A statisztikában a régi királyság 75 és fél, Erdély és a Bánság 13 és fél százalékkal szerepel — Rosszhiszemű adósok kihasználják a törvényt — Hátezer kérvényre van kilátás ez év végéig.

Miután a kormány elhatározta a kényszerlikvidálási törvény felfüggesztését és a kényszerregezési törvény módosítását, csak most derül ki, hogy tulajdonképpen kiknek és az ország mely részének használt volna ez a törvény. Erre vonatkozólag F. Decusera, a statisztikai intézet igazgatója, rendkívül érdekes statisztikát terjesztett Popovici Mihály igazságügyminiszter elé, amelyből kiténik, hogy az egész országban 1932. április 25-től, a törvény életbeléptetésének napjától, ez év augusztus elsejéig, összesen 2011 kényszerlikvidálási kérvényt nyújtottak be a törvényszékekhez. Országgrészenként ezek a kérvények a következőképpen oszlanak meg:

O-királyság	1515 kérvény	75.30 százalék
Erdély és Bánság	271 kérvény	13.50 százalék
Bukovina	61 kérvény	3.05 százalék
Besszarábia	164 kérvény	8.15 százalék

Összesen: 2011 kérvény 100.00 százalék

Jellemző, hogy egyedül az ilfovi törvényszéknél 567 kérvényt nyújtottak be. A statisztikából kiténik, hogy csak magának a régi királyságnak a kérelmei az összkérelmek háromnegyed részét teszik ki. Ilfov megye az összes régi kérelmek 40, míg az egész ország statisztikájának 23 százalékát teszi ki. Ezt azzal lehet magyarázni, hogy a fővárosban van a legtöbb nagy vállalat székhelye.

Azoknak a cégeknek az aktívuma, amelyek kényszerlikvidálást kértek, öt milliárd 987 millió 328.463 lejt, vagyis körülbelül 180 millió svájci frankot tesz ki. Az aktívum bejelentését a törvényszékek még nem vizsgálták felül és így valószínű, hogy a kérvényben sok túlértékelt aktívum is szerepel. A passzívum öt milliárd 509 millió 111.081 lejt, vagyis 175 millió svájci frank. Az aktívumban a régi királyságnak 75 százalékon felül szerepel, míg Erdély és Bánság 9.80 százalékkal.

A konklúziókban E. Decusera kifejti, hogy a fenti adatok szerint, három hónap alatt, több, mint kétezer kényszerlikvidálási kérvény futott be az ország törvényszékeihez. Ha ez a tempó megmarad, akkor az év végéig még hátezer kérvényt nyújtanának be. A kérvények nagy számát a statisztikai intézet igazgatója azzal magyarázza, hogy a törvényt számos rosszhiszemű adós is kihasználta, még pedig azért, mert a kérvényben nem kell sem kvótát, sem likvidációs határidőt feltüntetni. Megállapítja a jelentés azt is, hogy a kérvé-

Figyelem!
Nem minden
prezervatív.
„OLLA”
ne fogadjon el
„Olla” helyett
silány utánszatokat.

vényhozási hiányok, amelyeket könnyen lehet pótolni. 3. A pénzügyi tisztviselők teljes alkalmatlansága, valamint az organizáció teljes hiánya, így az adók megállapításánál, mint azok behajtásánál. Éppen ezért a pénzügyi szolgálat teljes újraszervezését ajánlja és kifejti, hogy ennek megtörténte után egészen bizonyosan adóleszállításokat lehet majd eszközölni. Nézete szerint a globális adó, különösen a közép- és aljévedelmeknél magas és az újraszervezés megtörténte után ennél az adónemnél lényegesen leszállítást kell végrehajtani. Rendezni kell a forgalmi adó kérdését is, amely 1927. óta megdöbbentően csökken. A forgalmi adó elől a vállalatok egy tekintélyes részének sikerült eddig kibujniuk, míg nem egy kis vállalatnak erején felül kellett ezt az adót fizetni.

nyekben feltüntetett aktívumok egészen biztosan túlértékelt eredményei, úgy, hogy a passzívum egészen biztosan meghaladja az aktívumok összegét, úgy, hogy likvidálás esetén a kérvényezők egészen kicsi, jelentéktelen — tíz-husz százalékos — kvótát tudnának csak biztosítani a hitelezőknek. Az pedig, hogy ezt a kvótát mikor kapják, természetesen előre nem lehet tudni. A hitelezők tehát semmiesetre sem jutnának nagyobb kvótához, mint a csődnél, ezzel szemben viszont az adósok elkerülnék mindazokat a kellemetlen következményeket, amelyek a csőddel járnának. Így tehát a kényszerlikvidálási törvény, ahelyett, hogy a tisztességes hitelezőt fellendítésére szolgált volna, inkább ártott neki, mivel nem biztosít a hitelezőknek fix kvótát, fizetési terminust és így teljes bizonytalanságban hagyja azokat. Jelentését E. Decusera azzal végzi, hogy más konklúzió nem maradhat hátra, minthogy a kényszerlikvidálási törvényt felfüggeszessék. Ezt, — mint arról már régebben beszámoltunk, — a kormány tervbe is vette.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 1.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar: Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Stefanovici énekhangversenye. 21.20. Rádiózenekar szimf. hangve. 22.15. Rádiózenekar. — Budapest 1. 11.15. Az 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 1.15. A rádió újusági felőrája. 2. Déli harangszó. 2.50. Szikla-kvartett hangversenye. 6. „Igaz mese egy kis asztalosinasról”. 7. „Simonyi öbester, a legvirtebb huszár halálának századik évfordulója”. Irta és felolvassa Berkó István. 7.25. Hangverseny. 8.45. „Az Alföld problémája”. Gróf Klebelsberg Kunó előadása. 9.15. Kij. Sárny Elemér és cigányzenekarának hangversenye. 10.45. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Majd: Gramofonhangverseny Bécs. 13.30. Brunner-zenekar. 14.40. Hubermann Bronisláv-lemezek. 15.10. Gramofon. 17.20. Hierl tenorista dal. és áriestje. 18.55. Gramofon. 19.35. Godwin Pál zenekara gramofonon. 21.40. Munkásdalgylet hangversenye. 23.45. Pausperti-zenekar. — Belgrad. 13. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 19. Gramofon. 20. Horváth Edit zongoraművész. 22. Rádiózenekar. Délsláv zene. 23. Gramofon. Utána: Cigányzene. — Berlin. 18.30. Kamarazene. 20.30. Zenekari hangverseny. 22. Közvetítés a stettini színházból. Utána: Szórakoztató zene. — Holsberg. 18.30. Szórakoztató zene. 21.25. Népdalok. 22. Szórakoztató zene. — Langenberg.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

CSÖPPTSEM örülök, hogy bánatos és gyűlöli. Szeressen egy kicsi picikét.

HAZASSÁG.

HUSZONHÉTEVES keresztény kereskedő házzal és üzlettel, megköszönve 100.000 lei hozamánnyal az üzlet kiadóhivatalára. Szolid, házias nevelésű leányok irjanak „Házasság 27” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 2818

ALKALMAZÁS.

EGY JÓLÉFŐZŐ SZAKÁCSNÉ keresettik azonnalra. Str. Horia 9., az emeleten. 2882

HAZMESTERI állást keres gyermektelen házaspár. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2824

FŐZNITUDO tisztességes mindenos, jó-bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. — Dr. Müllerné, v. Ferenc-tér 13.

JÓL FŐZŐ szakácsné azonnalra felvétetik Str. Horia 9., Pausestí.

NEMETÜL beszélő gyermekkisasszonyt, ki háztartásban segítkezik, egyéves gyermekhez keresek. Cim: Timisoara, Gross Imréné, Hattyu-uca 27., Erzsébetváros. 2838

GYERMEKKEKERTESZŐNŐ délelőtt vagy délutánra gyermekek mellé ajánlkozik. Ajánlatokat „Okleveles” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 2881

INTELLIGENS URILÉNY tudas alkalmazást keres. Tökéletesen bírja a román és magyar nyelvet. Perfekt gépiró. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

LAKÁS.

MODERN 3 szobás lakás, október 1-től kiadó, volt Ferdinand-u. 8. 2829

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

HAROMSZOBÁS eszinosan festett modern lakás azonnalra vagy későbbre kiadó. Str. Cloșca (Szt. László-uca) 10., I. em.

KIADÓ eszinosan butorozott ucaai szoba külön bejárattal, fürdőszobával Könyök-uca 11a. I. emelet jobbra. 2859

Teljesen diszkrét

kapualatti kútnállo ucaai szoba elegánsan butorozva, kívánatra fürdővel és zongorával olcsón kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2822

VETÉLÉSELADÁS.

MEGVÉTELRE keresek mosókonyhába alkalmazható már használt rész vagy vasgátot. Str. Cosbuc (Wessélyny-uca) 12. szám. 2825

SÜLYESZTHTŐ PRAFF VARRÓGÉP, neszeser, sakk, rézagy, intarziás, antik szekrények, asztalok, vitrinek, Biedermayer székek, komód, fall vitrin, tükrök, festmények, modern és régi szobaterendozések, perzsaszőnyegek, gyönyörű vázák, modern fotólok, ékszerok, álló vilnyilámpák, ágyak, szekrények, tonet székek, faragot garnitúra, antik óra, zongorák, hegedűk, 12 személyes ezüst evőeszköz, 12 személyes Neu Wien étkezőkészlet, disztárgyak, stb. ELADÓK — SALGÓNÉ bizománvi üzlete. Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-pal. 1000

KERESSEK különböző szőrmeket, u. m.: perzsabundát, nutriát, hermolint, perzsa darabokat, arany fogsorokat, gyári és perzsa szőnyeget, komplett szobabereendezéseket, ezüsttárgyakat, figurális porcellánokat, Biedermayer szalont két Biedermayer fotelt, antik butorokat, már kás porcellánokat, üveg és porcellán sen vizeket stb. SALGÓNÉ bizománvi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

ÚJ ÜZLETBRENDZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

HASZNALT, kitünő állapotban levő bicikli jó gumikkal, megvételre keresettik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Téli tűzifa szükségletet legolcsóbban **Papp Béla erdőkitermelőnél** szerezheti be Arad, Str. Badea Cartan 5. (Angyal-u) Egy vagon I-a bükkszás Lel 4200 áron. Eladás öre vagy sulyra a legolcsóbb napi áron.

JÓ ALLAPOTBAN levő fürdőszoba porcellán mosdó megvételre keresettik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

GUMMICSÖVET kertlocsolásra, 25-30 folyóméter, kitünő állapotban, keresek, ármegejelölését kérem. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

OKTATÁS.

ZONGORATANITÁSOM-uj növendékeim, kezdők és haladók részére, szeptember 15-től megkezdem. Jelentkezni: d. e. 12-2-ig, d. u. 3-5-ig, volt Deák Ferenc-uca, Földes-patika épület, II. emelet, Zamfirné Korányi Klára.

ELLÁTÁS.

KÉT-HAROM iskolás-diákot, elsöranru teljes ellátással, zongoratanítással, román, magyar, német konverzatioval elvállal urí család. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Uri családnál

1-2 diák (fiu vagy leány) teljes ellátást nyerhet. — Fürdőszoba, zeneoktatás (zongora, hegedű, éneki nyelvoktatás (francia, román, német). Gondos felügyelet. Str. Mărășesti 62-64., földszint jobbra. 2728

Lyceum közelében lakó uricsalád

elvállal iskolás gyermekeket teljes ellátásra, gondos felügyelet mellett. Zongora használat. 2768 Bul. Carol 75., I. emelet jobbra.

INGATLAN.

Eladó bér- és magánház!

Volt Kálmán-ucaiban gyönyörű kis urí magánház 3 szoba, elő, fürdőszobás lakással, parkirozott udvar, gyümölcsös-kerttel, 370.000 Lejért. Belvárosban 8, 2 és 1 szobás részben parkottás lakásos bérház, 105.000 Lej bérjövdelemmel, 800.000 Lejért eladó. — Megbizott: Kiss Lajos „Uranul” ingatlanforgalmi irodája, városaházával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1. szám, I. emelet. 159

Constructia

Tritthaler S. A.

Építési és Mérnöki Iroda Arad, Str. J. Vulcan (Kazinczy-uca) 6. sz. Elvállal új építkezéseket, átalkításokat, varbeton munkálatokat. Jótállás mellett nedves falaknak szárazzá tételét saját módszere szerint, valamint köz- és magánépületek tervezését, építkezések vezetését, ellenőrzését és felülvizsgálását.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalkunk. „COMISIO”, Bulev. Regina Maria 9. szám.

A menyházai nyaralók

és kirándulók figyelembe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a

KAUFMANN-vendéglőt.
Kitünő házikoszt.

ABC

utasok részér

A: Ha Budapestre j szálljon meg a du parti elsőran **BRISTO** szállodában

B: mert olcsó áron mindent:

szépszobát, kitünő látást és szórakozást hisz úgy a délu teánál, mint az vacsoránál tánc

C: Mindezt (szobát, jeles kitünő ellátás) — a szoba fekvés függőleg — már 12 pengőért kapja

Utószezon

MENYHÁZÁN

augusztus 15-től október 1-ig.

Ezen a csodálatos fekvésű fürdőhelyen rendkívül olcsó feltételek mellett nyerheti vissza egészségét és kipihenheti fáradalmait.

Napi pensió 120.— Lej.

Az ARADI KÖZLÖNY előfizetői részére 50 százalékos fürdőkezdvezmény!!

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetőse alatt megnyitott Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitünő étterem! Polgári árák! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

19. Szórakoztató zene Frankfurttól. 22. Klasszikus keringők és indulók. Utána: Esti zene. — Milano. 19. Ótös. 21. Könyü zene. 21.20. Ótös. 21.25. Gramofon. 22.30. Ritc Selvaggi: Velencei májusai dal, opera. — Ostó. 20. Gramofon. 22.30. A Budapest-négyes kamarahangverseny. — Róma. 19.30. Zenekari és énekhangverseny. 21.20. Gramofon. 22.45. Szimfonikus hangverseny. — Svájc Aleman adó. 18. Kis rádiózenekar. 22. Rádiózenekar. 22.15. A bécsi gitár kamara zenekar harmas hangverseny. 23.45. Rádiózenekar. — Varsó. 19. Szólista hangverseny. 20.20. Kávéházi zene. 22. Könyü zene. Utána: Táncczene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 2.

Bukarest. 13. Gramofon. 16. Sibiceanu zenekar: Könyü és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Theodorescu hegedűművész. 21.45. Fuvolaszó. 22.15. Földes zongoraművész. — Budapest. 1. 14.15. Hangverseny.

14. Déli harangszó. 14.05. Györi Parádi József és cigányzenekarának hangverseny. 5.45. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangverseny. 7. Az indiai Oceánon. 7.30. Gramofonhangverseny. 9. Az élet figurái. Irta: Bibó Lajos. Felolvassa Beöthy Baba. 9.30. Neumann László hegedűhangverseny. 10.10. Színru-előadás a stúdióból. Vénlányok. Vígjáték négy felvonásban. Majd az Osterde kávéház szalon, jazz és cigányzenekarának hangverseny. — Bécs. 13.30. Dalok és táncok. 14.40. Lehmann Lotte gramofon lemezek. 15.10. Gramofon. 18.20. Nemes Aurél zenekara. Szórakoztató zene. 22.15. A szimfonikusok Bruckner VIII. szimfoniáját játsszák. 24.10. Schallapin Feodor. — Belgrád. 13. Rádiózenekar. 14.05. Gramofon. 19. Gramofon. 19.45. Rádiózenekar. 22. Népdalok. 22.30. Mejac orgonaművész hangverseny. 23. Havaji trió. 23.30. Hauser hegedűművész. 24. Divatos dalok. 0.30. Cigányzene. — Berlin. 19.15. Szórakoztató zene. 21.19.

Karének. 23.25. Szimfonikus hangverseny. — Ilberg. 18.30. Szórakoztató zene. 20.45. Svéd és népműdalok. 23.25. Grieg hangverseny. — Kassa. 13. Gramofon. 14.30. Táncczene. 16.30. Rádiózenekar. Vidám magyar óra. Farkas P. monológja. Magyaralok. — Milano. 19.10. Kamarazene. 21. Könyü zene. 21.20. Ótös. 22.45. Szimfonikus hangverseny. — A. Ostrava. 12. Rendőzenekar. 13. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 20.55. Gramofon. — Váci Aleman adó. 17.30. Gramofon. 22. Vidám Ländek ének-kara, klarinéta, orgonára. 23.45. Jódlerék. 4. Rádiózenekar. — Varsó. 19. Mandolin zenekar. 22.0. Kávéházi zene. 22. Szimfonikus hangverseny. 24. Táncczene. 0.50. Táncczene.

A szerkeztésért
STAUER ISTVÁN
írta.